El Zorab

Νίκος Κουφόπουλος

Την μια Κυριακή, μια… κουβέντα στη Βαβυλωνία.
Την άλλη έμμετρα σχόλια… σοβαρά και αστεία.

Φιλοι μου για να ειμαι μαζι σας εντελως ειλικρινής,
η εμπνευση… εφυγε αυτές τις μερες. (Μηπως την ειδε κανεις;).
Τελος παντων, αν εχεις όμως φιλους καλους,
«καθαριζεις» με ολους τους καιρους.
Σπουδαιο ποιημα εχω για εσας. Σε μεταφραση εξαιρετικη,
του Σκυφτουλη Θοδωρη,
του Μητσου και της Μονικας, παιδι.
Πριν δεκα χρονια μου το ειχε δωσει,
και να που ηρθε η στιγμη για να με… σωσει.
Το έγραψε το χιλια οκτακοσια ενενηντα τρια
ο ρουμανος ποιητης Γκεόργκε Κοσμπούκ, μια νυχτα κρυα.

Κειμενο δεν ειχα ετοιμασει για τη Βαβυλωνια.
Και ηταν Σαββατο, ξημερωνε Κυριακη. Νυχτα. Η ωρα μια.
Ανοιξα τρομαγμενος τα κομπιουτερ, τα χαρτια μου,
και ο Ελ Ζοραμπ, βρεθηκε μπροστα μου.
Ειπα στον εαυτο μου, πρεπει να ειμαι ανθρωπος πολύ καλος,
για να με βοηθαει ετσι ο θεος. Δεν εξηγείται αλλιως.
Σας το παραδιδω λοιπον.
Από μενα, γεια προς το παρον:

El Zorab

Στον Πασα ερχεται ενας Αραβας,
με ματια σβηστα, αδυνατη φωνη:

«Ειμαι, Πασα, απο γενια Βεδουίνων,
και απο το Babel-Manteb ερχομαι
να πουλησω τον Ελ Ζοραμπ.
Ολοι οι Αραβες ανασηκωνονται απο τη θεση τους
να δουν το χαλιναρι οταν του φοραω.

Το σταματαω αποτομα, το αφηνω ελευθερο.
Το αγαπαω σαν τα ματια της κεφαλης μου.
Και δεν θα το εδινα ουτε νεκρος.

Μα τρια παιδια πεθαινουν της πείνας!
Στεγνος ειναι ο ουρανισκος τους
και απο στεναχωρια παρατεταμενη,
της γυναικας μου το γαλα, στερεψε.

Οι δικοι μου Πασα, ολοι χαμενοι είναι.
Ενα καλο κανε, γιατι μπορεις.
Δωσ΄μου λεφτα για το αλογο! Ειμαι φτωχος!
Δωσ΄μου λεφτα! Αν το βρισκεις της αρεσκειας σου.
Δωσ΄μου μονο οσο υπολογιζεις!».

Αυτος το παρακολουθει να περπαταει.
Σε βημα βιαστικο και βημα ρυθμικο.
Και τα μεγαλα ματια του Πασα αναβουν,
το μαυρο μουσι του χαιδευωντας.
Μουγγος μενει, αδειος απο ψυχη…

-«Χιλια τεχίνια, δεχεσαι;»

-«Ω, Πασα, τι γενναιοδωρος που εισαι!
Πιο πολυ απο οσο θα μπορουσα να ονειρευτω.
Να σου ξεπληρωσει ο θεος
ετσι οπως μου πληρωνεις!».

Ο Αραβας παιρνει με τα ματια γεματα
απο γελιο, τα χιλια τεχίνια.
Απο τωρα… Απο τωρα αυτοι εχουν γλυτωσει.
Απο τωρα θα ειναι και αυτοι πλουσιοι.
Δεν θα ζητανε στους ξενους.

Δε θα ζουν κατω απο τη σκηνη στον καπνο.
Δε θα ζητιανευουν τα παιδια του στο δρομο
Η γυναικα του θα ειναι χαρουμενη.
Και θα εχει και αυτή κατι τι να δωσει
στους φτωχους απο σημερα.

Αυτος μαζευει τα λεφτα με μανια,
και φευγει, μεθυσμενος απο την πολυ τυχη.
Και τρεχει μαγεμενος απο μια μονο σκεψη.

Ξαφνικα ομως, τρεμοντας,
γυριζει… Μενει ακινητος…

Κοιταζει μια τα λεφτα, χλωμος.
Αμφιταλαντευεται σαν χτυπημενος απο τα κυματα.
Κοιταζει το αλογο.

Με βηματα αργα, με το μετωπο στο στηθος,
πλησιαζει το αλογο.

Αγκαλιαζει το λαιμο του κλαιγοντας.
Και στην σκληρη του χαιτη χωνοντας
τα ηλιοκαμμενα μαγουλα:
«Παιδι λιονταριου»,
αναστεναζει κατηφής. «Ποθε μου.
Εσυ ξερεις οτι εγω σε πουλαω!

Τα παιδια μου δεν θα παιξουν
περισσοτερο με φυλλα στην χαιτη σου.
Δεν θα σε κανουν μπανιο στην πηγη.
Απο τωρα συκα απο τα χερια τους
δεν θα εχουν σε ποιον να δωσουν!

Αυτα δεν θα ξαναβγουν με λαχταρα
να τεντωσουν τα χερια απο το κατωφλι
να τα παρω μαζι μου με τη σειρα!
Δεν θα ξαναβγουν εξω γελωντας
την πορεια μου να ακολουθησουν.

Τα παιδια μου πώς να καλοπιασω;
Στην γυναικα μου τι να πω,
οταν ρωτησει για τον Ελ Ζοραμπ;
θα γελασουν ολοι οι συγγενεις
με τον μεθυσμενο Ben-Ardun.

Raira, εσυ, γυναικα μου.
Τον Ελ Ζοραμπ δεν θα τον δεις ξανα
απο τωρα να σε ακολουθει στο βηματισμο.
Ουτε στα γονατα με μια δικη σου ματια
αυτος θα ξαναπεσει.

Τον Ardun σου, τον Ben-Ardun,
δεν θα τον ξαναδεις να ιππευει πετωντας σαν τρελος
στο κυνηγι ενος γερακιου,
για να σου πετυχει το γερακι στον αερα.
Δεν θα του ξαναευχηθεις καλο δρομο!

Δεν θα χαμογελας οπως χοροπηδαει στον αερα
ο δικος σου Ardun με ρουχα ασπρα.
Και για να νοιωσεις την αφιξη του
απο εδω και περα εσυ δεν θα βαλεις
το αυτι σου στο χωμα!

Αλογο μου! Υπερηφανεια μου…
Απο τωρα δεν θα ξαναδω πώς
με τις οπλες σου γατζωνεις το χωμα,
και την ουρα σου ανεμιζεις στον ανεμο
σαν πεταγμα χελιδονιου!

Ηξερε η ερημος για εμας τους δυο.
Και οι καταιγιδες τρομαζαν απο μας
Και εσυ απο τωρα τινος θα εισαι;
Με ποιον θα περνας μεσα απο ανεμους και βροχες;

Δεν θα μιλανε με εσενα ηρεμα.
θα σε βριζουν ολοι με την σειρα
και θα σε χτυπανε, λαχταρα μου.
Και θα σου φερθουν ασχημα και σκληρα
αφηνοντας σε πεινασμενο!
Και θα σε πανε στον πολεμο.
Να πεθανεις εσυ που εμεις σε μεγαλωσαμε!».

Χωρις άλλο να σκεφτει:
-«Παρε τα λεφτα σου Πασα! Ειμαι φτωχος,

Μα χωρις ομως το αλογο εγω τι να κανω;
Δωσε μου το αλογο πισω!».

Συνοφρυωνεται ο Πασας.
-«Εισαι τρελος; θελεις να βαλω τους γενιτσαρους
να σε δωσουν στα σκυλια;
Ειναι δικο μου το αλογο και μην περιμενεις
δευτερη φορα να σου το πω!».

-«Δικο σου; Αυτος που το μεγαλωσε
αγαπωντας το, ποιος είναι; Εγω ή εσυ;
Τινος την φωνη ακουει αυτος,
που απο μανιασμενο λιονταρι τον εκανε αρνακι;
Δικο σου; Ω, Πασα, οχι.
Δικο μου ειναι! Για το αλογο μου
πιανομαι στα χερια με το θεο.
Εχεις καρδια! Εσυ μπορεις να εχεις
πιο υπακουα και ημερα αλογα.
Εγω ομως, αφεντη;… Εγω;…

Ολο το ελεος σου ζηταω!
Ο Αλλαχ ειναι δικαιος και ο Αλλαχ απο τον ουρανο
θα σκεφτει τι υπαρχει αναμεσα μας.
Γιατι με γδυνεις και με σπαραζεις.
Με πετας στο δρομο να πεθανω.

Και ο κοσμος θα σε καταραστει,
γιατι ειναι καταραμενη η πραξη σου!
θα παω να ζητιανεψω Πασα.
Την δικη σου ομως λυπηση δεν την δεχομαι.
Τι καλο μπορεις εσυ να μου δωσεις;».

Δινει ο Πασας σημα.
-«Να τον γδυσετε
και καλα να τον μαστιγωσετε».

Πηδανε οι ευνουχοι, ερχονται, τον πιανουν.
Γυρναει ο αραβας αναπηδωντας
με ματια παγωμενα…

Ενα γιαταγανι βγαζει βιαστικα,
κι ενα κυμα απο αιμα, κοκκινο κυμα
απο αιμα καυτο ετρεξε,
απο τον ευγενη, με χαιτη λαιμο.

Και το αλογο πεφτει νεκρο.

Μενει ο Πασας μεθυσμενος, με τα ματια λιωμενα.
Τραβιουνται οι απάχηδες μαρμαρωμενοι.
Και ο αραβας στα γονατα φευγατος.
Φυλαει το παγωμενο αιμα στα πεθαμενα ματια.

Γυρναει μετα με ματια τρελου,
και πεταει το ωμο σιδερο απο το χερι:
-«θα σε εκδικηθουν τα παιδια μου!
Και τωρα αν θελεις, σφαξε με,
και πετα με στα σκυλια!».

Υ.Γ. Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια

Ποιητική Συλλογή: Ο “Κούκος”

Εισαγωγικό σημείωμα: Νίκος Κατσιαούνης

Ο *Κούκος* (εκδ. Θράκα) αποτελεί την πρώτη ποιητική συλλογή της Πελαγίας Φυτοπούλου. Μέσα από ένα νεορομαντικό, αλλά και ρεαλιστικό, πλαίσιο τα ποιήματα της Φυτοπούλου έρχονται να διαταράξουν με άμεσο τρόπο την κανονικότητα της καθημερινής ζωής. Συνειδητό και ασυνείδητο, ρεαλισμός και φαντασία, πρόζα και αλληγορία συνυπάρχουν αρμονικά μέσα στον *Κούκο*. Παίζοντας με διάφορα μοτίβα ποιητικής αποτύπωσης, με έναν συνδυασμό σκληρού και παράλληλα ευαίσθητου λεξιλογίου, με (α)ναρχικά και (ά)ναρχα ποιήματα, με επιρροές από τους μπήτνικ αλλά και τον Καρούζο, η Φυτοπούλου μάς παραδίδει μια αρκετά ενδιαφέρουσα

ποιητική συλλογή που αξίζει να διαβαστεί. Δημοσιεύουμε στη Βαβυλωνία δύο ποιήματα από τη συλλογή της και την ευχαριστούμε για την παραχώρηση.

Ε

ο κόσμος μας δεν υπάρχει
ούτε εμείς είμαστε άνθρωποι
ψάρια είμαστε
οργώνουμε ένα κομμάτι γαλάζιο
ο ουρανός μάς ταΐζει ακρωτηριασμένα πόδια
βιάζεται να μεγαλώσει
η πολιτεία ορθοπόδησε
κοκκίνισε επαίνους
σύντομα όμως θα μας ζητήσουν
τα πόδια πίσω
και η πολιτεία θα πέσει
σαν αδούλευτη αστραπή
πάνω στα γραφούμενά μας
η ποίηση θα συρθεί
σαν φίδι που δεν του δόθηκε
η δέουσα προσοχή
και τότε θα βγάλει χέρια
και τα χέρια όταν θέλουν
χτυπάνε στην καρδιά

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΑΣ

ελεύθερη διακίνηση ιδεών. προσβλέπω σ’ αυτό. γράφω
γι’ αυτό. έχω μια ακρίδα στο στόμα. πηδάει από δόντι
σε δόντι. από σύμφωνο σε σύμφωνο. πάει πέρα δώθε.
κάνει τραμπάλα πάνω στα λόγια σας. προσβάλλει την
αλφαβήτα σας. είμαι η ένοπλη πάλη των αυτιστικών.
έχω μια ακρίδα στο στόμα. ομοφυλόφιλη. απ’ τη
μέση και πάνω. παίρνουμε δωρεάν εισιτήρια για
τις ταινίες του Αλμοδόβαρ. μας μυρίστηκαν οι μητριές

(μπάτσοι). καρφωτή. με ψάχνουν εξονυχιστικά. η
ακρίδα κρύβεται στη δεξιά κουφάλα. το προτελευταίο
δόντι. απ’ τη μάνα μου το ’χω σακάτικο. το μικρό μου
μνήμα. γιατί πάντα ένας τάφος μένει ανοιχτός. δε βρήκαν
τίποτα. έχουμε ξανακρύψει εβραίο. ο Τζων Γουέιν με
πλησιάζει. γελάει. και λέει στους σερίφηδες. όρνια
ε, όρνια, δε βλέπετε; είναι παιδί με ειδικές ανάγκες.
παρά ταύτα με απέλασε. τελευταίο γαλόνι για τη
σύνταξη.
οι ποιητές μάς ξεναγούν στην απαγορευμένη ζώνη.
εκεί που ο θεός επέτρεψε μονάχα ένας να περπατήσει.
ο παραμικρός αναστεναγμός μπορεί να σε συντρίψει.
κρατούν καλαθάκια με σερβιέτες, δημητριακά και
αγκινάρες Πρεβέζης. εγώ παριστάνω το Χριστό. (κι ας
μην ξέρω το Φ.Π.Α. μιας τέτοιας επιχειρηματικής
δραστηριότητας). θέλω να βιώσω εκείνον τον πρώτο
κομμουνισμό. τον ημίγυμνο. τον πρωτόγονο. να
καμαρώσω κρεμασμένο στον ουρανό το υπαρξιακό
προβάδισμα. εγώ! είμαι μπροστά ακόμη και στη
φάση που ο γαλανομάτης αποδίδει τα του Καίσαρα.
εγώ του σήκωσα το χέρι. απολαμβάνω το παρακράτος.
το σπίτι του Γκοντό είναι μικρό.
ω, μεταμοντέρνα χαρά
γύρνα και δες τα χθεσινά.
ο σκώληξ γυρεύει συντροφιά.
τέτοια ώρα τα νεκροτομεία είναι κλειστά.
σε κάποιον έπεσε βαρύ το ανθρώπινο κρέας.
δυο χιλιάδες χρόνια σε τραγουδάω και συ
ψηφίζεις κ.κ.ε.
άλλοι πετούν αποτσίγαρα στους δρόμους
για τα πρεζόνια.
άλλοι φτιάχνουν χιονάνθρωπο από παιδικά οστά.
κι εγώ μαζεύω Τρωαδίτισσες στη βροχή.
το ποιητικό μου ζώο είναι μικρό. χωράει στην κιβωτό σας.
κάνω λάθος; τι; δε δέχεστε ακρίδες με κουσούρι;
μα, είμαι κούκος, Κύριε.
αχ, πόσο μου λείπει ο Βαραββάς.

Καστοριάδης 20 χρόνια μετά | Εκδηλώσεις σε Αγρίνιο & Ναύπακτο

2017 Έτος Καστοριάδη | 20 χρόνια μετά…

Εκδηλώσεις-Συζητήσεις για το πρόταγμα της ατομικής και κοινωνικής αυτονομίας + Παρουσίαση βιβλίου "Μετά τον Καστοριάδη"

"θέλουμε την αυτονομία για την ίδια την αυτονομία, θέλουμε την ελευθερία διότι θέλουμε την ελευθερία, αλλά την θέλουμε επίσης για να είμαστε ελεύθεροι να ποιούμε και να πράττουμε, και να ποιούμε και να πράττουμε συγκεκριμένα πράγματα."

ΑΓΡΙΝΙΟ:
Τετάρτη 22/02 | Χώρος Παλιάς Λαχαναγοράς | 19:30

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ:
Πέμπτη 23/02 | Βιβλιοκαφέ Adagio (Μπότσαρη Νότη 10) | 21:00

Ομιλητές:
Αλέξανδρος Σχισμένος – Νίκος Ιωάννου – Γιάννης Κτενάς

2017 Έτος Καστοριάδη
20 χρόνια μετά...

Εκδηλώσεις - Συζητήσεις για το πρόταγμα της

ατομικής και κοινωνικής αυτονομίας

...''θέλουμε την αυτονομία
για την ίδια την αυτονομία,
θέλουμε την ελευθερία διότι
θέλουμε την ελευθερία,
αλλά την θέλουμε επίσης για
να είμαστε ελεύθεροι να ποιούμε
και να πράττουμε, και να ποιούμε
και να πράττουμε
συγκεκριμένα πράγματα.”

Παρουσίαση βιβλίου **Μετά τον Καστοριάδη**

Αλέξανδρος Σχισμένος - Νίκος Ιωάννου

ΑΓΡΙΝΙΟ Τε **22/2**
αίθουσα κτιρίου Τραπέζης της Ελλάδος, 19.30

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ Πέ **23/2**
βιβλιοπωλείο Adagio, 21.00

Διοργάνωση: Πολιτικό Περιοδικό **ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ**
babylonia.gr

Χακεύοντας τα Κινήματα και την Πολιτική – Για μία Συμμαχία για τα Κοινά & την ΚΑΟ

Αντώνης Μπρούμας

Η Ανάγκη

Είναι κοινή η παραδοχή ότι στην Ελλάδα της κρίσης τα κινήματα και οι πολιτικές οργανώσεις στάθηκαν αναντίστοιχα του βάθους και της σημασίας της κοινωνικής σύγκρουσης. Εφόσον δοκιμάστηκαν σχεδόν τα πάντα, ποιο ήταν τελικά το στοιχείο που απουσίαζε από τα κινήματα και τις πολιτικές οργανώσεις και οδήγησε σε αυτή την αναντιστοιχία; Μετά την εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008, το πανκοινωνικό κίνημα των πλατειών, την εκλογή της Αριστεράς στην κυβέρνηση, τη σύσσωμη συμμετοχή της κοινωνίας στο προσφυγικό δεν μπορούμε πια να εθελοτυφλούμε.

Αναγκαία (όχι όμως μοναδική) προϋπόθεση για την εξάλειψη αυτής της αναντιστοιχίας καθώς και για τους όποιους ριζοσπαστικούς κοινωνικούς μετασχηματισμούς είναι η πρότερη συγκρότηση μαζικής λαϊκής εξουσίας (poder popular). Η διαδικασία αυτή γίνεται από τα κάτω, στη βάση της κοινωνίας. Και απαραίτητα απαιτεί μετάβαση από το υπάρχον πεπερασμένο παράδειγμα κινημάτων σε ένα ανώτερο παράδειγμα κυκλοφορίας / συσσώρευσης της κοινής μας δύναμης.

Αν συμφωνούμε με τα παραπάνω, τότε το ερώτημα που προκύπτει είναι το εξής: Ποιο είναι το εναλλακτικό αυτό παράδειγμα για τα κινήματα και πώς το οικοδομούμε;

Η Συγκυρία

Οι παρούσες συνθήκες ευνοούν τη συγκρότηση μίας ευρύτερης δικτύωσης των κινημάτων. Οι ευνοϊκές αυτές συνθήκες έχουν να κάνουν (1) με τα κινήματα, (2) με την πολιτική συγκυρία, και (3) με τις ομάδες ανθρώπων, που μπορούν να πλαισιώσουν τη συμμαχία.

Η ευνοϊκή συγκυρία σε σχέση με τα κινήματα έχει ως εξής:

- Η ύφεση των μαζικών κινητοποιήσεων δίνει τον χρόνο για συσσώρευση δύναμης και οργανωτικούς μετασχηματισμούς πριν την έναρξη του επόμενου κύματος κινητοποίησης. Είναι αναγκαία άλλωστε η ύπαρξη κινηματικών δομών, που θα μπορούν να δώσουν στο νέο αυτό κύμα μία καλύτερη προοπτική για κοινωνική αλλαγή.
- Η αποδυνάμωση της λογικής του θρυμματισμού και του σεχταρισμού εντός των κινημάτων λόγω της κρίσης δημιουργεί ένα πιο δημιουργικό φαντασιακό σε μία σιωπηρή πλειοψηφία αγωνιστών των κινημάτων.

Η ευνοϊκή πολιτική συγκυρία για τη συγκρότηση της συμμαχίας έχει ως εξής:

- Η αποδυνάμωση της ελκυστικότητας του αντιπροσωπευτισμού δίνει ενδεχομενικά τη δυνατότητα για αναζήτηση προοπτικής στην οριζόντια παραγωγική οργάνωση με πολιτικούς όρους.
- Η αδυναμία της Αριστεράς να συγκροτήσει εναλλακτικό κοινωνικό πόλο εξαιτίας της ενσωμάτωσής της στο κράτος ανοίγει τον χώρο για συμμαχίες στην κοινωνική βάση, που θα αναλαμβάνουν να παίξουν τον ρόλο αυτόν.
- Η παγκόσμια άνοδος της αντισυστημικής ακροδεξιάς δεν αφήνει περιθώριο για την παραμονή στο υπάρχον παράδειγμα οριζοντιότητας, αυτό της διασποράς / κατακερματισμού δυνάμεων και της σχέσης αντιθετικής ετερονομίας σε σχέση με το κυρίαρχο πολιτικό / οικονομικό σύστημα.

Η ευνοϊκή συγκυρία σε σχέση με τους ανθρώπους που μπορούν να

πλαισιώσουν τη συμμαχία έχει ως εξής:

- Μεγάλος αριθμός αγωνιστών των κινημάτων βρίσκεται σε φάση αναζήτησης, ενώ οι υπαρχόντες πολιτικοί σχηματισμοί κάθε είδους ρευστοποιούνται.
- Υπάρχουν κάποιες υποτυπώδεις δομές στον χώρο των Κοινών και της ΚΑΟ, ο κόσμος γύρω από τις οποίες είναι δεκτικός για αποδοχή νέων ιδεών, με διάθεση για συνεργασία, παραγωγή και δικτύωση με σκοπό μία συνολικότερη προοπτική.
- Υπάρχει ένας ευρύτερος κόσμος με πολιτικές ανησυχίες, ο οποίος βρίσκεται στο περιθώριο της μισθωτής εργασίας και της κατανάλωσης και, συνεπώς, έχει μεγαλύτερα κίνητρα και μεγαλύτερη ευχέρεια, για να αλλάξει παραγωγικό παράδειγμα, αν αυτό το παράδειγμα του παρέχει τα στοιχειώδη.

Το Σχέδιο

Προσπάθειες για συντονισμό και δικτύωση πολιτικών και κοινωνικών φορέων έχουν λάβει χώρα στο παρελθόν, χωρίς όμως ιδιαίτερη επιτυχία. Τα **μοτίβα αποτυχίας** τέτοιων προσπαθειών είναι λίγο πολύ τα εξής:

(i) Οι προσπάθειες ευρύτερης οριζόντιας δικτύωσης και συντονισμού αποτυγχάνουν ήδη κατά την προσπάθεια συγκρότησής τους. Οι ενδιαφερόμενες ομάδες προσέρχονται με κατασταλαγμένες πολιτικές απόψεις και προχωρούν σε μία απόπειρα σύγκλισης, η οποία χάνεται σε μία φθοροποιό διαδικασία για την ανακάλυψη ενός a priori απολύτως ορθού πολιτικού πλαισίου και διαδικασίας, στο οποίο μάλιστα είναι συχνά προαπαιτούμενο να συμφωνεί ο καθένας κατά 100%. Ακόμη και στην περίπτωση που τέτοιες προσπάθειες δικτύωσης και συντονισμού γίνονται με μαζικούς όρους, δηλαδή με την κοινωνία μέσα, ο κόσμος αποθαρρύνεται από τη διαδικασία και αποχωρεί.

Τελικώς, τέτοιες προσπάθειες διαπιστώνουν το αυτονόητο. Σύγκληση μεταξύ αμετακίνητων πολιτικών θέσεων προς αναζήτηση

ενός υποτιθέμενα a priori ορθού πλαισίου, που ήδη κάπου σε κάποιο μυαλό υπάρχει, δεν είναι μόνο αδύνατες αλλά και άχρηστες, αφού δεν παράγουν τίποτα νέο.

(ii) Οι προσπάθειες συνένωσης πολιτικών φορέων της Αριστεράς γίνονται συνήθως για την κάθοδο σε αντιπροσωπευτικές θεσμικές διαδικασίες. Όταν τέτοιες προσπάθειες πολιτικών φορέων της Αριστεράς (αλλά και της Αναρχίας) γίνονται με σκοπό τη συνένωση δυνάμεων στις κινητοποιήσεις και στα κινήματα, ήδη εκκινούν χωρίς την κοινωνία και με μία μίνιμουμ "συμφωνία κυρίων" μεταξύ ομάδων ή πολιτικών οργανώσεων. Με την πάροδο του χρόνου τέτοιες προσπάθειες φυλλορροούν σε διαδικαστικού χαρακτήρα συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων πολιτικών οργανώσεων. Σε κάθε περίπτωση τέτοιες διαδικασίες είναι ακατάλληλες για το χτίσιμο λαϊκής εξουσίας, γιατί δεν καθιστούν συμμέτοχο την κοινωνία.

Το αποτέλεσμα είναι πως, όσες προσπάθειες δικτύωσης έχουν γίνει, οδηγούν σε ένα άθροισμα δυνάμεων, το οποίο είναι τελικά λιγότερο από τις επιμέρους δυνάμεις που τις απαρτίζουν. Είτε όμως περάσουν το στάδιο της συγκρότησης και αποστεωθούν στη συνέχεια είτε καταστραφούν στο στάδιο της συγκρότησης, τέτοιες προσπάθειες αφήνουν στους συμμετέχοντες μία εμπειρία βαθιάς αποτυχίας, παρ' όλη την προσπάθεια. **Η δε επανάληψη της αποτυχίας λειτουργεί τιμωρητικά για το άτομο**, που κάθε φορά διαθέτει δυνάμεις για τέτοιους σκοπούς. Η συνολική μάλιστα εμπειρία των προσπαθειών δικτύωσης είναι σε προσωπικό επίπεδο εντόνως αρνητική και αποθαρρυντική, αφού οι παραστάσεις στο επίπεδο του βιώματος είναι οι αδιέξοδες και αντιπαραγωγικές τριβές ή οι αποστεωμένες διαδικασίες, που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Το πιο σημαντικό, οι προσπάθειες δικτύωσης, που έχουν γίνει, δεν σχεδιάζονται με τέτοιους όρους ώστε να γίνονται **με την κοινωνία** και να απευθύνονται σε αυτή. Επίσης, αποτελούν προσπάθειες δικτύωσης, που περιορίζονται αποκλειστικά στο πολιτικό επίπεδο, και δεν επεκτείνονται στην παραγωγή. Όλα αυτά έχουν οδηγήσει τα εγχώρια κινήματα σε μία τάση αποφυγής

δικτύωσης και συντονισμού, ακόμη και σε στοιχειώδες επίπεδο.

Σήμερα είμαστε πιο ώριμοι από ποτέ μέσα από τις εμπειρίες των αποτυχιών μας να χακέψουμε τα κινήματα και την πολιτική. Δεν υπάρχει apriori πολιτική ορθότητα, που πρέπει να ανακαλύψουμε μέσα από διαδικασίες μεταξύ μας διαβούλευσης. Αυτά μπορούμε μόνο να τα εφεύρουμε εκ των υστέρων μέσα από μια επίπονη πράξη, παράγοντας συνεχώς μεταξύ μας εγχειρήματα και κοινωνικές σχέσεις. Οφείλουμε δηλαδή πρώτα να πράξουμε, για να υπάρξουμε, κοινώς να ακολουθήσουμε την πραξεοκρατία (do-ocracy) των χάκερ. Ή, κατά τα ζαπατιστικά πρότυπα, το πολιτικό πλαίσιο, που θα μας ενώνει πραγματικά, μπορεί μόνο να χτιστεί μέσα από τις κοινωνικές ανάγκες και η πολιτική διαδικασία μέσα από το βίωμα.

Μία συμμαχία των κινημάτων και της κοινωνίας, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας, δεν μπορεί παρά να είναι μία κοινωνική συμμαχία, που να συνδυάζει την πολιτική με την παραγωγή. Ένας τέτοιος συνδυασμός είναι σήμερα πιο αναγκαίος από ποτέ για οποιαδήποτε κινηματική δραστηριότητα για τους εξής λόγους:

(α) οι άνθρωποι των κινημάτων αντιμετωπίζουν σοβαρά προσωπικά αδιέξοδα, που φτάνουν μέχρι το σημείο της αδυναμίας υλικής αναπαραγωγής, **(β)** η εντατικοποίηση της εκμετάλλευσης και η οικονομική ένδεια περιορίζουν τον προσωπικό χρόνο αλλά και τον συλλογικό χρόνο κάθε εγχειρήματος της ΚΑΟ που αγωνίζεται να επιβιώσει, **(γ)** η μεγαλύτερη αδυναμία απόδοσης προοπτικής για τα κινήματα εστιάζεται στις καθημερινές ανάγκες των ανθρώπων, εκεί που αποχωρεί ταχύτατα το κράτος και η αγορά, και **(δ)** οποιουδήποτε είδους λαϊκή εξουσία ιστορικά συνενώνει αδιάσπαστα στις δομές της την πολιτική με την παραγωγή, αντίθετα με ό,τι πρεσβεύει ο αστικός τρόπος σκέψης, που διαπερνά την Αριστερά και την Αναρχία.

Επιπλέον, για να μπορέσει να έχει τον απαιτούμενο κοινωνικό αντίκτυπο, μια τέτοια κοινωνική συμμαχία οφείλει να καταστεί μια συμμαχία των εγχειρημάτων / κινημάτων τόσο των Κοινών όσο

και της ΚΑΟ. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ Κοινών και ΚΑΟ δεν είναι ούτε ξεκάθαρη ούτε και αυτονόητη. Η ιδανική σχέση της ΚΑΟ με τα Κοινά αγαθά είναι μια σχέση διαλεκτική και αμοιβαίως ενδυναμωτική. Τα Κοινά αναπαράγονται μέσα από έναν ανώτερο ποιοτικά τρόπο, ο οποίος βασίζεται στη δημόσια συσσώρευση πόρων και αξίας (pooling), συγκριτικά με το κεφάλαιο, το οποίο βασίζεται στην ιδιωτική συσσώρευση πόρων και αξίας. Εντούτοις, τα κοινά αναπτύσσονται σε ασυμβατότητα με το κυρίαρχο σύστημα κυκλοφορίας αξίας της εμπορευματικής αγοράς.

Αυτό καθιστά τα Κοινά μη βιώσιμα, όπου απαιτείται ιδιαιτέρως μεγάλη ένταση εργασίας και αδυναμία συσσώρευσης αυτής μέσα από οικονομίες έκτασης (economies of scope). Συνεπώς, τα Κοινά αναγκαστικά αναπτύσσουν όρια σε σχέση με την αγορά στα σημεία εκείνα, που απαιτούν ένταση εργασίας. Σε μία στρατηγική συνδυασμού Κοινών και ΚΑΟ με σκοπό τη διεύρυνση των Κοινών η ΚΑΟ τοποθετείται στην περιφέρεια των Κοινών, εκεί όπου αυτά οριοθετούνται από την αγορά. Με αυτόν τον τρόπο η ΚΑΟ παρέχει στα Κοινά τη δυνατότητα εντατικής εργασίας και άρα εν δυνάμει βιωσιμότητας. Συνεπώς, μία σφαίρα εναλλακτική προς τον κεφαλαιοκρατικό τρόπο κοινωνικής αναπαραγωγής, που λειτουργεί ανταγωνιστικά και με δυνατότητες διεύρυνσης σε βάρος του κεφαλαίου και της αγοράς, αναγκαστικά συγκροτείται μέσα από μια σύμπραξη μεταξύ των Κοινών και της ΚΑΟ, με τα Κοινά στο διαρκώς διευρυνόμενο κέντρο και την ΚΑΟ στην περιφέρεια.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, μια τέτοια συμμαχία μπορεί να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Κοινωνική, δηλαδή μη αντιπροσωπευτική, συμμαχία.
- Συμμαχία Κοινών & ΚΑΟ.
- Με αυτονομία δομών, αποφάσεων και δράσης.
- Συμμετέχοντες: άτομα / παραγωγικά εγχειρήματα.
- Πολιτική / παραγωγική συμμαχία.

Πολιτικό Πλαίσιο

Το πολιτικό πλαίσιο μιας συμμαχίας των κινημάτων, που να

ανταποκρίνεται στη συγκυρία, αναγκαστικά εμπνέεται από την προοπτική μίας κοινωνίας βασισμένης στα Κοινά αγαθά. Τα Κοινά είναι ένας πολύ παλαιός τρόπος κοινωνικής αναπαραγωγής, ο οποίος κατατρύχεται από τις παραδοσιακές ιεραρχίες που ιστορικά καθόρισαν τις ανθρώπινες κοινότητες. Μία τέτοια συμμαχία θα στοχεύει στη συγκρότηση και διάχυση δημοκρατικών Κοινών, δηλαδή στην ανύψωση της ανθρώπινης κοινότητας σε ανώτερο επίπεδο, αυτό της κοινότητας με μη διαχωρισμένους θεσμούς δύναμης και χωρίς ιεραρχίες.

Στη συγκρότηση του πολιτικού πλαισίου μιας τέτοιας συμμαχίας είναι σκόπιμο να αποφευχθούν οι εξής προσεγγίσεις:

- Η αναζήτηση ενός πολιτικού πλαισίου, που να αντιπροσωπεύει σε απόλυτο βαθμό τις απόψεις κάθε συμμετέχοντος αντί για ένα πολιτικό πλαίσιο – σημείο σύγκλισης των μερών, που απαρτίζουν τη συμμαχία.
- Η αναζήτηση ενός πολιτικού πλαισίου, το οποίο στο επίπεδο του περιεχομένου δεν θα αποπειράται προκαταβολικά να εφεύρει την απόλυτα ορθή πολιτική στόχευση αντί για ένα πολιτικό πλαίσιο, το οποίο θέτει την πολιτική στόχευση ως διαρκώς εξελισσόμενη και υπό διαμόρφωση μέσα από τις κοινωνικές ανάγκες.
- Η αναζήτηση ενός πολιτικού πλαισίου, το οποίο στο επίπεδο της διαδικασίας δεν θα αποπειράται προκαταβολικά να εφεύρει την απόλυτη πολιτικά ορθή διαδικασία αντί για ένα πολιτικό πλαίσιο, το οποίο θέτει την πολιτική διαδικασία ως διαρκώς εξελισσόμενη και υπό διαμόρφωση μέσα από τις μαζικές διαδικασίες.

Στρατηγικοί Στόχοι / Παρεμβάσεις στα Κινήματα και την Κοινωνία

Μία τέτοια συμμαχία μπορεί να εξελιχθεί σε μια **κοινωνική συμμαχία νέου τύπου**. Δεν θα πρόκειται ούτε για μία οργάνωση με μέλη, ούτε για μία δικτύωση φορέων, ούτε καν για μία προσπάθεια συντονισμού εγχειρημάτων. Θα στοχεύει να γίνει η ίδια η συμμαχία ένα Κοινό, δηλαδή μία δεξαμενή δύναμης στην οποία τα εγχειρήματα των κινημάτων συσσωρεύουν δυνάμεις αλλά

και λαμβάνουν οφέλη, μία ζωντανή και διαρκώς εξελισσόμενη διαδικασία / σχέση ανάμεσα στα κινήματα, η οποία έχει ως σκοπό να παράγει διαρκώς νέες δομές συνεργασίας και να αναπαράγεται, μόνο στο μέτρο που παράγει καινοτόμες κοινωνικές σχέσεις.

Μέσα από μία τέτοια συμμαχία μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικά εξής:

- Ενδυνάμωση υπαρχόντων παραγωγικών εγχειρημάτων / εγχειρημάτων Κοινών μέσα από τον συντονισμό και δημιουργία νέων.
- Παραγωγή συγκροτημένου και διακριτού λόγου από τη σκοπιά των κινημάτων των Κοινών και της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.
- Παραγωγή και διεκδίκηση εμπεριστατωμένων και άμεσα εφαρμόσιμων πολιτικών διαδικασιών για τα Κοινά και την ΚΑΟ από τη σκοπιά της κοινωνίας σε τοπικό, περιφερειακό και πανκοινωνικό επίπεδο.
- Κοινωνικοί αγώνες για τα Κοινά και την Κοινωνική Οικονομία.
- Συγκρότηση απτών παραγωγικών εναλλακτικών. Δημιουργία ή/και ανάδειξη επιτυχημένων παραδειγμάτων και προσπάθεια διάδοσής τους.
- Δικτύωση των εγχώριων κινημάτων με αντίστοιχες κοινωνικές δυνάμεις του εξωτερικού.
- Απόδοση συνολικής προοπτικής για τα κινήματα μέσα από την παραγωγή με πολιτικούς όρους.

Αντί Επιλόγου

Μας αναλογούν όλα τα παραπάνω; Ακόμη κι αν δεν αναλογούν σε εμάς, αναλογούν στην ελληνική κοινωνία, στις δημιουργικές της δυνάμεις όπως εκδηλώθηκαν στον Δεκέμβρη του 2008, στο κίνημα των πλατειών, στο προσφυγικό. Της αξίζει ένα καλύτερο μέλλον. Έχουμε δύο επιλογές: **(α)** Να μην ανταπεξέλθουμε στην ευθύνη, όπως έχει συμβεί στο παρελθόν, ή **(β)** Να υπερβούμε τους εαυτούς μας και να τα καταφέρουμε.

Όλοι οι όροι είναι στη θέση τους. Λείπουμε μόνο εμείς /εσείς /οι άλλοι /όλοι.

Μια κουβέντα με τον… Ιησού Χριστό

Νίκος Κουφόπουλος

Την μια Κυριακή, μια… κουβέντα στη Βαβυλωνία.
Την άλλη έμμετρα σχόλια… σοβαρά και αστεία.

Μια κουβέντα με τον… Ιησού Χριστό
(Δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2008 στην έντυπη Βαβυλώνια)

Το ραντεβού είχε κανονιστεί μέσω της μάνας μου,
η οποία είναι θρησκευόμενη και κατά καιρούς άμα γουστάρει βλέπει την Παναγία μπροστά της και άλλους αγίους και οράματα διάφορα. Την παρακάλεσα να μου κλείσει ένα ραντεβού με το Χριστό. Στην αρχή είχε δισταγμούς.

«Όχι γιατί σε ξέρω εσένα, θα αρχίσεις να του λες τις χαζομάρες που συνήθως λες, και θα με κάνεις ρεζίλι στον άνθρωπο,
στον θεάνθρωπο θέλω να πω».
«Όχι ρε μάνα, μην ανησυχείς, θα είμαι εντάξει. Άλλωστε
ο Jesus είναι δικό μας παιδί.»
«Ποιος είναι αυτός ο Τζέκους;», μου λέει η μάνα μου.
«Άσε μάνα, άλλος είναι αυτός που λες και δεν τον λένε έτσι. Αυτός κι αν κάνει θαύματα, άσε θα σου τα πω άλλη φορά. Λοιπόν θα κανονίσεις, ναι ή όχι; Εγώ πληρώνομαι για αυτές τις συνεντεύξεις και βγάζω το ψωμάκι μου. Πρέπει να πάρω γάλα στον εγγονό σου».

Τσίμπησε η μάνα μου. «Καλά εντάξει», μου λέει, «θα κανονίσω».

Έτσι μετά από πέντε ή έξι μέρες χτύπησε το τηλέφωνό μου.
Άγνωστη κλήση αλλά με περισσότερα από εφτά μηδενικά μπροστά.
Από Αυστραλία παίρνουν σκέφτηκα.
Αλλά και εκεί δυο μηδενικά έχουν.Τέλος πάντων, να μη σας κουράζω…

«Έλα Νίκο, ο Πέτρος είμαι».
«Ποιος Πέτρος;», λέω εγώ.
«Ο Άγιος Πέτρος ρε», μου λέει.
«Εντάξει ρε Άγιε Πέτρο, και εγώ είμαι ο Ιωάννης ο Δαμασκηνός», του λέω (έμενα στη Δαμασκηνού τότε).
«Αγορίνα μου, θέλεις ή δεν θέλεις συνέντευξη με το Χριστό και άσε τις μαλακίες».

Τρελάθηκα μιλάμε. Τότε συνειδητοποίησα. Α ρε μάνα, γίγαντα.
Το κανόνισε…

«Ναι βέβαια κύριε Πέτρο, με συγχωρείς.»
«Λοιπόν, μια από αυτές τις μέρες θα παρουσιαστεί μπροστά σου ο Κύριος. Ρώτησέ τον ό,τι θέλεις. Απαγορεύονται μόνο
ερωτήσεις σεξουαλικού περιεχομένου και οτιδήποτε γύρω από τη σχέση του με τη Μαγδαληνή. Αν κάνεις τέτοια ερώτηση, ο Κύριος θα εξαφανιστεί. Και τους Αγίους δεν τους αποκαλούν Κυρίους, αμόρφωτε».
«Μάλιστα κύριε, ε… Άγιε Πέτρο», ψέλλισα.

Μου το έκλεισε. Τώρα αν σας πως πότε και με ποια μορφή παρουσιάστηκε μπροστά μου ο ίδιος ο Χριστός, ξέρω ότι δεν θα με πιστέψετε και θα γελάτε.
Υπήρχε κρυφή κάμερα και η συνομιλία είναι καταγεγραμμένη, στη διάθεση κάθε άπιστου, στα γραφεία της Βαβυλωνίας.
Ακολούθησε ο εξής διάλογος. Εγώ, εν τω μεταξύ, είχα ξαναβρεί τον εαυτό μου και την περιπαιχτική μου διάθεση.

Νίκος: Ρε γάτε, γιατί έκατσες σαν μαλάκας και σε σταυρώσανε ενώ μπορούσες να την κάνεις;

Χριστός: Ποιος τα λέει αυτά;

Νίκος: Ποιος τα λέει; Όλοι τα λένε.
Ο Απόστολος Παύλος πρώτος και καλύτερος.

Χριστός: Αυτός είναι ψώνιο, ξέχνα τον αυτόν.
Μας έχει ζαλίσει εκεί πάνω με τις μαλακίες του όλη την ώρα.
Λοιπόν άκουσε πώς έγινε:
Ένα βράδυ είχα πάει να σώσω κάτι πόρνες -μόνος
μου φυσικά, μην γελάς- και όταν έβγαινα από το μπουρδέλο,
ενώ είχα σώσει δύο μαζί εκείνο το βράδυ, πέφτω πάνω σε κάτι
μπάτσους. «Τα χαρτιά σου», μου λένε. «Κωλόπαιδο έχεις μαλλιά,
είσαι αναρχικός ρε τσογλάνι, θα σε γαμήσουμε και τέτοια».
Αρχίδια, δεν είχα χαρτιά. «Πάμε μέσα ρε», μου λένε.
Ε, μετά τα βρήκανε όλα. Είχε πάει και αυτός ο χαφιές, ο Ιούδας,
και για τριάντα αργύρια είχε δώσει όλες τις γιάφκες.
Μας πιάσανε. Οι άλλοι φάγανε κάμποσα ισόβια ο καθένας
και εμένα με στείλανε για εκτέλεση στο σταυρό. Ποιος κάθισε λοιπόν
και σταυρώθηκε μόνος του; Τί μαλακίες ρε λέτε στον κόσμο;
Λες να μπορούσα να την κάνω και να μην την έκανα;
Δέκα διμοιρίες Ρωμαίοι με είχανε από κοντά.

Νίκος: Εντάξει, εκείνη η μαλακία όμως που είπες ότι όποιος σε χτυπήσει στο ένα μάγουλο να γυρνάμε και το άλλο, τι ήταν αυτό τώρα; Να καθόμαστε δηλαδή σαν μαλάκες να τις τρώμε και να κάνουμε τις κότες; Μαλακία σου αυτό, πρέπει να το παραδεχτείς.

Χριστός: Ποιος τα λέει αυτά ρε; Αυτό είπα εγώ; Εγώ είπα ότι άμα σε πιάσουνε και είναι πολλοί και δεις ότι δεν σε παίρνει για
τσαμπουκά και τις τρως, να γυρνάς και το άλλο μάγουλο για να μην τις τρως όλες από το ένα και πάθεις καμιά ζημιά και κουφαθείς.
Να προστατεύεις το κεφάλι σου και μετά, όταν σε αφήσουνε, μάζεψε και άλλους και πήγαινε και γάμησέ τους τα πρέκια.
Ποιες κότες και μαλακίες; Μη μου λες τέτοια γιατί θα φύγω.
Εγώ δεν είπα τέτοια.

Νίκος: Εντάξει, να σε ρωτήσω κάτι άλλο. Είναι αλήθεια ότι ο πατέρας σου έδωσε τις δέκα εντολές στο Μωυσή;

Χριστός: Άκουσε να δεις πώς έγινε αυτό για να τελειώνουμε. Ο Μωυσής ήτανε φραγκάτος. Είχε άκρες με την τότε εξουσία και αρκετό χρήμα. Την είχε δει κάποια στιγμή να γίνει αυτός βασιλιάς,
είχε αρχίσει να ασχολείται με την πολιτική.
Την πέφτει λοιπόν από κοντά στο γέρο,
ο οποίος τότε είχε αρχίσει να τα χάνει λίγο. Αλλά όλοι τον σέβονταν.
Του έλεγε: «θα σου φέρνω ό,τι θέλεις, θα σε έχω άρχοντα
μέχρι να πεθάνεις, γιατί αν περιμένεις
να σε γηροκομήσει ο γιος σου, κονόμησες».
Εγώ τότε ήμουνα όλη τη μέρα στα μπάχαλα και σε πορείες, ξέρεις.
Μάλλον πρέπει να του πάσαρε και τίποτα μικρούλες,
τρελάθηκε ο γέρος, έβαλε την υπογραφή του σε δυο πλάκες
και μετά ο Μωυσής κάθισε και έγραψε ό,τι ήθελε.
Το έχω προσβάλλει νομικά αυτό το έγγραφο και το έχω καταγγείλει για πλαστό.
Αλλά ξέρεις τώρα πόσο χρόνο και τι γραφειοκρατία έχουν αυτά.
Έτσι έχουν λοιπόν τα πράγματα, έχω σε κάθε χώρα και ένα δικηγόρο.
Στην Ελλάδα έχω τον Παπαδάκη. Τράβα ρώτα τον να δεις αν σου λέω ψέματα…
Να σου πω, έμαθα πως γράφεις ποιήματα και τραγούδια.
Για διάβασέ μου ένα. Να δω αν αξίζουν τίποτα…

Νίκος: Μα, εσύ πρέπει να ξέρεις ήδη τι γράφω και αν είναι καλά.
Έτσι δεν είναι; Αφού…

Χριστός: θα διαβάσεις τώρα, ναι ή όχι;

Τι να κάνω. Άνοιξα το γνωστό τετραδιάκι και άρχισα να διαβάζω.
Κοιτούσα το πρόσωπό του για να καταλάβω αν του αρέσει.
Νομίζω πως διέκρινα ένα αδιόρατο χαμόγελο. Δεν ξέρω, μπορεί

να κάνω και λάθος….

Απλώνω τα χέρια μου

Απλώνω τα χέρια μου, σε μια μεγάλη αγκαλιά.
Στο στήθος μου θηλάζω μια τρυφερή μου ελπίδα.
Όλα δικά μου. Οι χαρές, οι πόνοι, τα δάκρυα, τα φιλιά.
Ό,τι έζησα. Ό,τι έκλαψα. Ό,τι αγάπησα. Ό,τι είδα.

Απλώνω το βλέμμα μου στο απέραντο. Και ξαφνικά,
μια πολιτεία με καλεί κοντά της. Μου γελάει.
Όλα δικά μου. Οι έρωτες της νύχτας. Της μέρας η σκιά.
Κι αυτός με το δρεπάνι, που ξέρω, κάπου καρτεράει.

Απλώνω την ψυχή μου στα όνειρα που έκανα, και να,
το φως των άστρων, αστραπές, ήλιοι μου την φωτίζουν.
Με ένα άσπρο πάτο, ξεγελάω πάλι τη βραδιά.
Όμορφα χείλη, με ακουμπούν και με καλωσορίζουν.

Απλώνω το κορμί μου ανέμελα στου χρόνου τη φθορά,
ένα κρυφτούλι παίζοντας. Ποιος νοιάζεται αν θα χάσει;
Κρυφοί μαγνήτες με τραβούν σε μέρη άγνωστα ξανά.
Σε απόμακρες ακρογιαλιές. Σε μαγεμένα δάση.

Απλώνω τα τραγούδια μου στον άνεμο. Ψηλά.
Τα παίρνει αυτός στον ουρανό. Τα βλέπω ταξιδεύουν.
Τα λένε οι μέλισσες, τα τραγουδάνε τα πουλιά.
Κοντά τα φέρνουνε ξανά πάλι, και με χαϊδεύουν.

Δεν είπε τίποτα.

Έγινε για αρκετή ώρα σιωπή. Δεν μπόρεσα με σιγουριά να καταλάβω αν του άρεσε η όχι. Μου φάνηκε όμως ότι είδα μια μικρή ζήλια.
Η ανθρώπινη του πλευρά σκέφτηκα. Γιατί δεν νομίζω να ζήλεψε η άλλη του, η θεϊκή. Εκτός και αν… Εντάξει, γιατί όχι; Γράφω καλά, το ξέρω. (Καλά, εσείς τώρα μπορεί να μην με πιστεύετε. Εγώ σας λέω τι είδα. Σας είπα, μπορεί να κάνω και λάθος. Τι πράγμα; Είμαι ψωνάρα; Ρε κάντε μας τη χάρη τώρα.

Άντε, μην τα ακούσετε και εσείς…).
Είχα στο μυαλό μου τη συνέντευξη όμως…

Νίκος: Να σε ρωτήσω κάτι άλλο. Πώς έγινε και η μάνα σου σε γέννησε,
ενώ δεν είχε πάει ποτέ με άντρα; Τότε δεν υπήρχαν ούτε εξωσωματικές,
ούτε κατεψυγμένα σπέρματα και τέτοια κόλπα…

Μια μεγάλη αστραπή, ένας κρότος και ο Χριστός εξαφανίστηκε.

Μαλακία ερώτηση σκέφτηκα. Δεν μου πήγε στο μυαλό
ότι και αυτή η ερώτηση θα θεωρούνταν σεξουαλικού περιεχομένου.
Ρε γαμώτο κρίμα. Δεν πρόλαβα να τον ρωτήσω ένα σωρό
άλλα πράγματα που ήθελα. Δεν πειράζει. Άσε να περάσει λίγος
καιρός και την ξαναπέφτω στη μάνα μου. Αυτή όλο και κάτι θα
βρει για να τον καταφέρει πάλι ή μήπως να την ψήσω καλύτερα
να μιλήσω στον ίδιο το… θεό;

Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια…

Pirates and Hobos: Radical Politics on the Margins of Society

Yavor Tarinski

“Though you are a sneaking puppy, and so are all those who will submit to be governed by laws which rich men have made for their own security; for the cowardly whelps have not the courage otherwise to defend what they get by knavery; but damn ye altogether: damn them for a pack of crafty rascals, and you, who serve them, for a parcel of hen-hearted numbskulls.“

Captain Samuel “Black Sam” Bellamy[1]

“Long-haired preachers come out every night, Try to tell you what’s wrong and what’s right; But when asked how ’bout something to eat they will answer with voices so sweet: You will eat, bye and bye, in that glorious land above the sky; Work and pray, live on hay, you’ll get pie in the sky when you die.”
Joe Hill[2]

Although the bigger part of human history has went under conditions of hierarchy, authority and heteronomy, germs of autonomy and politics “from below” were always present in every historic moment, each time with different dynamic, according to the specific socio-historic context. In the crackings of the system, where the dominant institutions of authority were on the retreat or have lost significant level of their social legitimization, appeared the possibility for the emergence of radical politics, allowing for the different experience and organization of everyday life and human relations. It is important to note that although such cracks provide fruitful ground for radical thinking and acting, by no means are they enough by themselves for such to emerge.

Today we can think of many such cases: the most famous amongst whom are the Zapatistas and the Kurdish liberation movement. **Both of these social groups have experienced explicit exclusion from the welfare functions of the state and subjected only to the exploitative and repressive ones.** Thus, a complete de-legitimization of the dominant system sediment among the local population, which together with the cooperative local traditions, allowed the liberation of radical imaginary.

Two significant cases of the past could be viewed in this line of thought: the **pirates** and the **hobos**. Both of these social groups found themselves excluded from the hegemonic order of their times, becoming superfluous and thus hunted and

repressed. This condition of theirs however provided fertile ground for the emergence of radically different political culture, based on direct democracy and commoning.

Pirates

17th and 18th century was a period in which piracy was flourishing, leaving to the future generations rich legacy of literature and experiences. The pirates were, in their bigger part, people with no means to survive “legally”, runaway slaves, political fugitives, naval deserters etc. Various reasons provided fertile ground for the pirate lifestyle to develop among these “marginal” segments of society. An important role played the Caribbean islands, where the most significant pirate activity took place. This area was highly uncharted at that time, offering a power vacuum, with many unclaimed and uninhabited islands, making it extremely difficult for policing by any navy of that period. Thus it provided innumerable hiding places, caves, coves, unknown paths etc. to everyone that wanted to avoid monarchic control. Simultaneously the Caribbean islands were located on the trade route between South America on the one hand, and Spain and Portugal on the other, i.e. a route through which significant treasures were transferred.

Unlike the discipline of merchant and military vessels, pirates, although certainly no saints, were most often organized in an anti-authoritarian manner. Pirate crews were deciding the rules under which they would sail the seas in assemblies in which each member had to agree and sign them.[3]

Often these rules were highly egalitarian, viewing the achieved booty, as well as the provisions, as **commons**. Highly exemplary for this are the articles of Bartholomew Robert’s crews, according to which every member had a vote in the common affairs, equal share of the fresh provisions and liquors at any time and could use them as he wished, unless the whole crew voted retrenchment because of scarcity[4].

Similar egalitarian characteristics were shared among other crews as well, like the one of John Gow.[5]

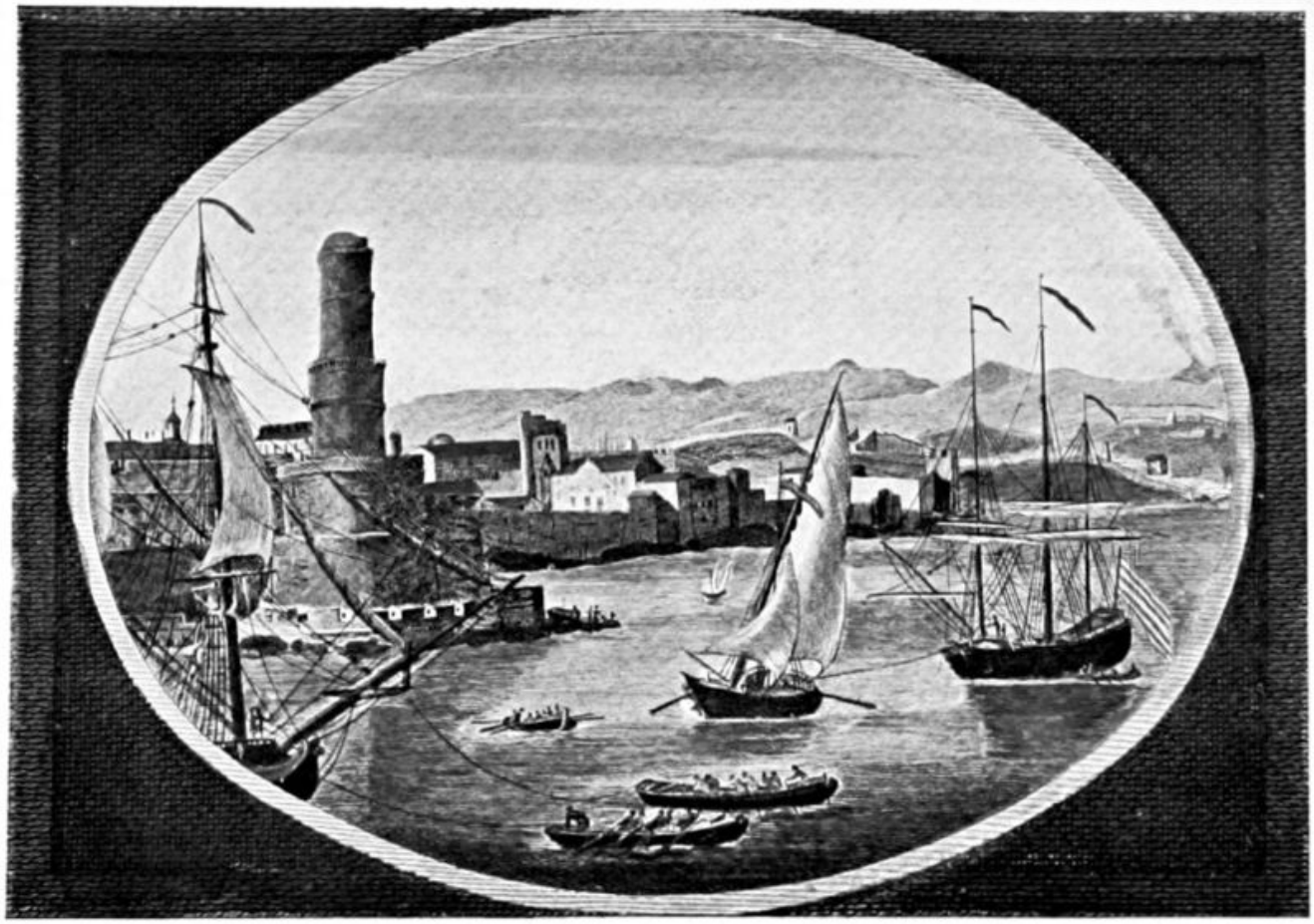

Illustration of the Pirate city ”Port Royal”

These libertarian tendencies among the pirates didn’t remain unnoticed by the monarchic authorities. The Dutch governor of Mauritius, impressed by the democratic character of a pirate crew he met, noted that **“every man had as much say as the captain and each man carried his own weapons in his blanket.”**[6]

Their egalitarian character was strengthened even further by the forms of solidarity such crews practiced. Often pirates had rules, based on mutual aid that enacted that injured shipmates, unable to fight, would still receive their share. Articles by both the Bartholomew Robert’s crew[7] and that of George Lowther’s[8] offer testimony for that, even characterizing their stock and provisions as public.

Often, claims about the anti-authoritarian tendencies among pirates are being met with skepticism because of the fact that most tales and myths that bear witness about them speak about adventures of brave captains leading their mates. But this was not necessarily the case. Except of the ship rules on which all the crew had to agree, the captains were also often elected and could be revoked at any time if the shipmates decided that they abuse the authority, nested in this position.[9] The captain had to keep track of the condition of the ship and the course it was taking, as well as to command in the heat of battle. For everything else the whole ship's crew had to assemble and decide.

The attitude pirates had towards slavery differed, but many didn't participate in the slave trade. There were many ex-slaves on pirate ships, seeking freedom far away from the authorities. In fact among the pirate crews the proportion of blacks was much higher than the one among merchant or naval ones.[10]

Somewhat similar was the case of the women. In the period when piracy flourished it was difficult for a woman to legally enter a vessel. There are many tales of women dressing as men so that they could enter and travel with a ship. Many saw in piracy a way to rebel against the imposed gender roles, although women still were minority amount pirates.[11] Some female pirates created quite a name for themselves like Mary Read and Anne Bonny.

Although each pirate crew was sailing the seas separately, there were many cases in which several of them have joined forces like in 1695, when the ships of Captain Avery, Faro, Want, Maze, Tew and Wake all met up for a combined raid on the annual Muslim pilgrim fleet to Mecca.[12] It is indicative for the connection pirates shared from the way the original buccaneers called themselves – "Brethren of the coast".[13] Pirate crews were continually returning to various "free ports" where they were meeting with each other as well as with

black market merchants with whom they traded. Pirates recognized each other and didn't attack one another. **This interconnectedness between the various pirate cells and the evidences for the existence of a unique pirate language are both signs for the emergence of a distinct culture.**

One of the most famous pirate settlements was Libertatia. It was founded by Captain Mission and his crew in northern Madagascar in 18th century.[14] The founders of Libertatia renounced their nationalities and called themselves Liberi instead. They created their own language, consisted of colorful mixture of English, French, Portuguese, Dutch, Madagascan and other African languages. The land was held in common; while treasures acquired at sea were carried into common treasury and decisions were taken collectively by all settlers. There are disputes whether Libertatia was something more than just a myth, but the very fact that such a vision appeared indicates the radically democratic and egalitarian tendencies among the pirates.

The decline of piracy began in the beginning of 18th century, when new measures were introduced to counter the many pirate crews sailing the seas. Rewards were given to anyone that would fight the pirates. A new law, approved in 1700, allowed the execution of pirates wherever they could be found, while before that they had to be transported back to London, where to be trialed.[15] And for the case of trials a new special court was introduced to deal exclusively with piracy, consisted mainly of naval officers.[16]

Hobos

The second half of 19th century, during the so called *Long Depression*, saw the rise of the so called hobos in the US – unemployed homeless people (sometimes voluntarily abandoning their homes in search for work). Unlike the colorful amalgam of the pirates, the hobos were predominantly white and male, although exceptions were not missing.[17] **What characterized**

their lifestyle was the way they viewed the widespread American railroad network. For the hobos this was a commons which they were using to travel, without paying a ticket, all across the country in search for work.

Unlike other ‘migratory’ groups inside the US of that time (like Mexican, Chinese and Europeans), hobos used to travel individually. But like the pirates, they kept close ties with other fellow travelers through free camps they called **“jungles”**[18]. These encampments were located at close proximity across the railroad, near spots where trains had to stop for one reason or another (like changing crews, wagon composition etc.). The jungles were shelters, since they offered relative safety for hobos to clean themselves, eat, sleep, share information and socialize. Because of the hobo’s nomadic lifestyle, most often these camps were having temporal character, and the ones with continuous existence had their congregation changing often.

Like the pirate ships and free ports, a basic characteristic of the hobo jungles was their democratic and egalitarian character.[19] The inhabitants collectively forged the rules by which they themselves had to co-exist, while sharing food, utensils, blankets etc. All had to follow whether the rules were successfully enforced and had to participate in the defense of the camp in case of an attack by police, mercenary thugs or far-right groups like the American Legionnaires[20].

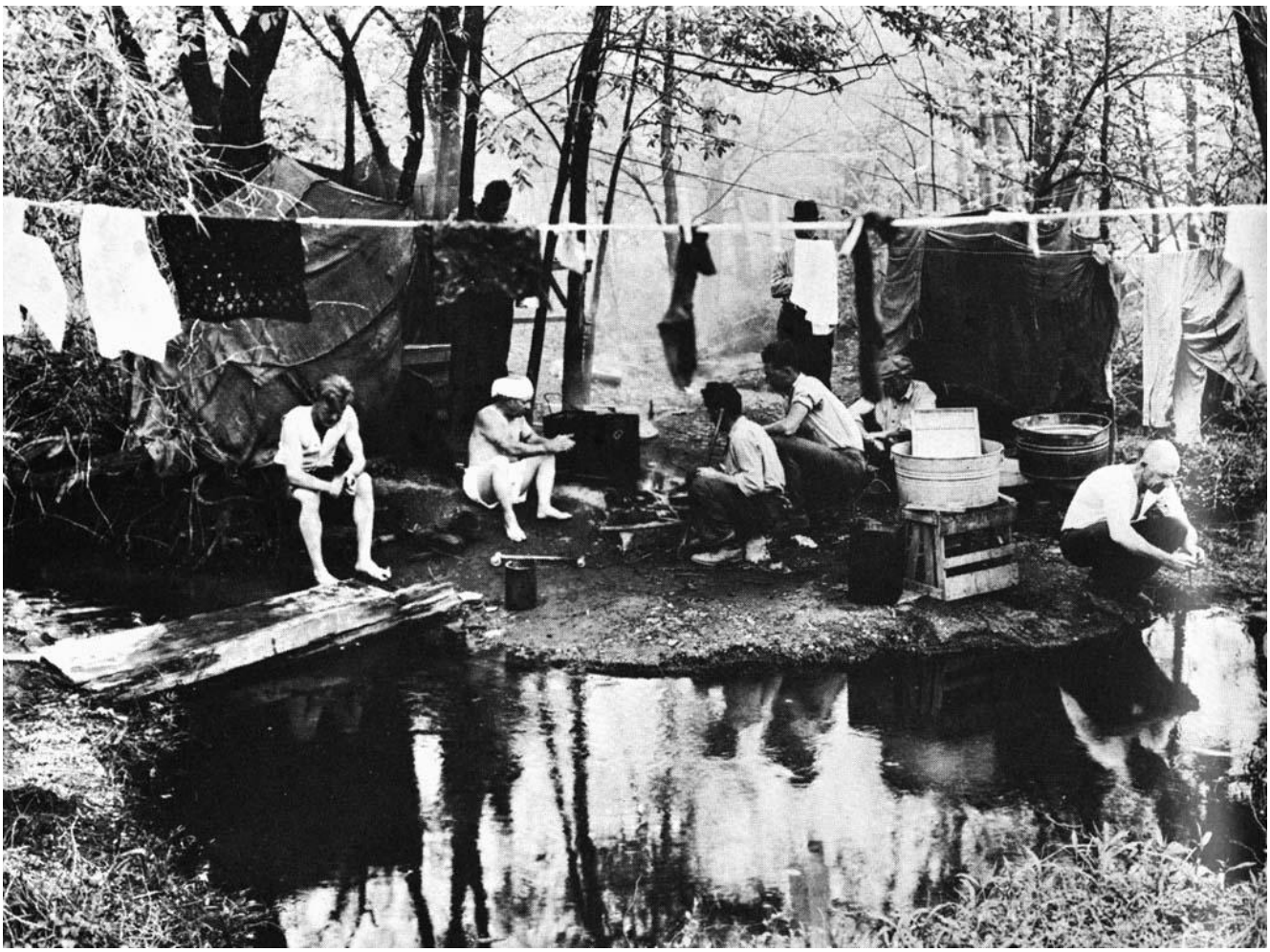

A Hobo Jungle

Vital part of these democracies was the institution of the jungle committees whose main task was the prescription of punishments as well as taking care of the everyday troubles in the camp.[21] Their members and chairman were voted between the inhabitants of these camps. Often the punishments they prescribed were viewed as too severe by the community, with the latter to offer alternative solutions.

During their existence and interaction with each other, hobos developed their own slang and system of signs.[22] While individually travelling, most of them were leaving signs on walls for other fellow travelers as whether one place was safe to hang around, whether there was a fascist threat nearby (to which hobos often fell victim), available jobs etc. Thus hobos corresponded with each other and outside their jungles.

Basic characteristic of the hobos was the way they viewed the

railroads – as a commons. Hundreds of thousands of them crossed the country annually, with their "jungles" dotting the rail map. Their effort at *re-communalizing* train transport and land was most often unconscious, driven by sheer need. **However, many hobos were highly political, among whom the majority sympathized or was affiliated with the Industrial Workers of the World.[23]**

The huge presence of hobos on national level didn't remain unnoticed for long. Their effort at re-commonization confronted them with one of the most developed industries of that time, spreading on 254,037 miles in 1916.[24] The hobo jungles on the other hand challenged the ongoing land concessions and enclosures. Thus a complexity of several factors led to the decline of hobos.

In the beginning of the 20th century a wave of brutal repressions began, with "shoot-on-sight" attitude being adopted by the railroad security. To confront their numerous "enemy" they joined forces with the police and the far-right, who viewed the hobo lifestyle as degenerate. Thus the number of "trespassers" shot rose dramatically – 2,553 were killed in 1919 and 2,166 in 1920.[25] This wave of repression spread to other political groups that challenged the established norms – among whom the IWW becoming object of physical elimination of valuable cadres by the authorities. The 1930s was the last decade during which the hobos had significant presence around the US, due to the Great Depression.[26]

Parallely with this, a new era of transportation was unfolding over the continent – this of automobiles, buses and trucks. This deeply privatized way of transport completely changed the conditions that were once favorable for the rise of the hobo culture. In a world were highways were to replace railroads as a main means for travel there was place for scarce hitchhiking, but not for a mass commoning movement.

Also a stereotype emerged presenting the hobos as lazy and

illiterate parasites on society who have been stripped of any decency, because they no longer were restrained by “home” and “family”.[27] This narrative helped “normalize” the violence that the state waged against them. The image of the hobo as degenerate, as self-destructive as well as socially corrosive has been since them reproduced through movies, literature, music etc.

Reshaping everyday life

Although the pirates and hobos remained in history, spaces for radical politics could be found and today. And while Zapatistas and Kurds are developing their autonomies in distant from us lands, similar patterns could also be found in our own backyard. With the unfolding of the multidimensional crisis of the last decade there are many cracks in the system in which radical politics could potentially be cultivated.

This does not mean that we should engage in a search for one revolutionary subject that can lead us towards “brighter future”, but that we can find many such subjects all around us and that we can transform our everyday reality into laboratory for direct democracy and commoning.

It should once again be made clear that the exclusion from the welfare functions of the dominant system is not necessary precondition for the emergence of democratic and egalitarian projects. From the history we know of societies that in such cases have turned towards fascistic and authoritarian forms, while others, immersed into luxurious consumerism, have given birth to participatory and ecological tendencies. Thus what makes a really important precondition for such radical political projects to flourish is the liberation of the imaginary, something that was encouraged through the adventurous lifestyle of both pirates and hobos. What we should strive at is making the experience of everyday life more interactive by involving each member of society into the shaping of our common future.

Notes:

[1] Captain Samuel “Black Sam” Bellamy quoted by Captain Charles Johnson in *A General History of the Pyrates* (1724)
[2] Joe Hill, famous hobo and IWW activist, in *The Preacher and the Slave* (1911)
[3] https://mentalfloss.com/article/23673/democracy-high-seas-how-pirates-rocked-vote
[4] A specific Pirate Code of Conduct was agreed by Bartholomew Roberts’ in the Shipboard Articles of 1721 https://sites.google.com/site/thepiraterepublic/the-constitution-of-the-pirate-republic
[5] https://www.exclassics.com/newgate/ng182.htm
[6] https://www.eco-action.org/dod/no8/pirate.html
[7] https://beej.us/bartart.html
[8] https://owlcation.com/humanities/Captain-George-Lowthers-Pirate-Code-Articles
[9] John Ward: *Barbary Pirate*, The History Press 2010, p.42
[10] https://thepirateempire.blogspot.gr/2016/01/black-pirates.html
[11] https://www.pantherbay.com/bio_womenpirates.php
[12] E. T. Fox: *King of the Pirates: The Swashbuckling Life of Henry Every*, Tempus Publishing 2008
[13] Peter Kemp and Christopher Lloyd: *Brethren of the Coast: The British and French Buccaneers of the South Sea,* St. Martin’s Press 1960
[14] Rediker, Marcus: *Villains of All Nations: Atlantic Pirates in the Golden Age*, Beacon Press 2004
[15] John Raithby: *Statutes of the Realm: volume 7*: *1695-1701*, Great British Record Commision 1820, pp590-94
[16] Max Boot: *Pirates, Then and Now* in “Foreign Affairs” vol. 88/4 2009, pp94–107
[17] See the movie *Riding the Rails* (1997), written and directed by Lexy Lovell and Michael Uys.
[18]

https://xroads.virginia.edu/~ma01/White/hobo/thejungle.html
[19] Todd Depastino: *Citizen Hobo*, University of Chicago Press 2005, pp81-85
[20] Benedict Giamo: *The Homeless of Ironweed*, University of Iowa Press 1996, p.82
[21] George Caffentzis: *In letters of Blood and Fire*, PM Press 2013, p.92
[22] https://www.cyberhobo.com/signs/hobosigns.html
[23] https://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/143783.html
[24] William Greenleaf: *American Economic Development Since 1860*, University of South Carolina Press 1968, p.79
[25] Nels Anderson: *The Hobo: The Sociology of the Homeless Man*, University of Chicago Press 1923, pp 161-62
[26] William A. Darity, Jr: *International Encyclopedia of the Social Sciences*, *2nd Edition*, Macmillan Reference 2008, p.494
[27] Charles Elmer Fox: *Tales of an American Hobo*, University of Iowa Press 1989, p.xvii

---

Με τον Μαρξ ή πέρα από τον Μαρξ;

Χάρης Ναξάκης
Καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο ΤΕΙ Ηπείρου, συγγραφέας
charisnax@yahoo.gr

Ο Terry Eagleton, ένας πνευματώδης στοχαστής, μέσω 10 ερωτοαπαντήσεων, που αφορούν τις κριτικές που έχουν διαχρονικά ασκηθεί στη σκέψη του Μαρξ, επιχειρεί να δείξει ότι ο μαρξισμός όχι μόνο δεν είναι νεκρός αλλά συνεχίζει να αποτελεί το πιο αποτελεσματικό εργαλείο για να οραματιστούμε ένα ανθρωπινότερο μέλλον. Το συμπέρασμά του είναι ότι όλοι όσοι επιδιώκουμε ένα δικαιότερο κόσμο αναπόφευκτα είμαστε

μαρξιστές. Για τον Eagleton τα γνωστικά θεμέλια της μαρξιστικής θεωρίας, όχι των επιγόνων της, των μαρξιστών, είναι απολύτως επαρκή και δεν υπάρχει καμία ανάγκη να επανιδρύσουμε τον μαρξισμό ή να αναζητήσουμε μετα-μαρξιστικές απαντήσεις στα σύγχρονα προβλήματα. Πρόκειται για την γνωστή αντίληψη που θεωρεί ότι οι επίγονοι και τα εγχειρήματα εφαρμογής της θεωρίας στην πράξη στρέβλωσαν τη μαρξιστική θεωρία. Ποτέ δεν πίστεψα, ακόμα και στην μαρξιστική μου νεότητα, το δογματικό αυτό επιχείρημα.

Ο Μαρξ είναι ένας ριζοσπάστης διανοητής του διαφωτιστικού τόξου, που μας πρόσφερε μια ριζική κοινωνιολογική κριτική της νεωτερικότητας, του βιομηχανικού καπιταλισμού, τα γνωστικά θεμέλια της οποίας δεν επαρκούν για να ερμηνεύσουν τη νέα φάση της νεωτερικότητας. Ο Μαρξ είναι ένας κλασικός, που η σκέψη του είναι γόνιμη και αναγκαία, αλλά δεν μας είναι περισσότερο ή λιγότερο χρήσιμη απ’ ότι μας είναι η σκέψη του Αριστοτέλη, του Επίκουρου και του Ηράκλειτου, του Σπινόζα, του Χέγκελ, του Ρουσσώ και του Φρόυντ, της Άρεντ, του Καστοριάδη και του Παπαϊωάννου. Ο Μαρξ ως κλασικός είναι ξεπερασμένος αξεπέραστος.

Θα καταπιαστώ ακροθιγώς, σ’ αυτή τη σύντομη βιβλιοκριτική, με έναν από τους διαφωτιστικούς μύθους που γοήτευσαν τον Μαρξ και ατυχώς υπερασπίζει ο Eagleton. Ο Μαρξ, σε αντιπαράθεση με τον μονοδιάστατο άνθρωπο του φιλελευθερισμού, τον ορθολογικό ατομιστή, που ασκεί ελεύθερα με ρυθμιστή την αγορά την εγωιστική του φύση, θεμελίωσε επίσης ένα ανθρωπολογικά μονοδιάστατο ον, τον **homo faber** (άνθρωπος κατασκευαστής). Πρόκειται για μια μονοφυσιτική αντίληψη για την ανθρώπινη ταυτότητα, στο βαθμό που της αναγνωρίζει ως κύρια την ιδιότητα του κατασκευαστή (παραγωγού) των μέσων της ύπαρξης της. Η ανθρώπινη ουσία ταυτίζεται με την παραγωγική δύναμη του ανθρώπου, με την εργασία και τον αγώνα ενάντια στη φύση, με την οντολογία των παραγωγικών δυνάμεων και της τεχνικής.

Έτσι συγκροτεί, όπως παρατηρεί ο Κ. Παπαϊωάννου, ένα κοινωνιολογικό μονισμό, ο οποίος αναγορεύει τις παραγωγικές

δυνάμεις ως δημιουργό της πραγματικότητας, σε αντίθεση με τη χεγκελιανή διαλεκτική που θεωρούσε την ιδέα ως δημιουργό της πραγματικότητας. Για τον Μαρξ (βλ. γερμανική ιδεολογία), «αυτό που είναι οι άνθρωποι συμπίπτει με τα προϊόντα που παράγουν και με τον τρόπο που τα παράγουν», γι' αυτό «η φύση που παράγεται από τη βιομηχανία είναι γνήσια ανθρωπολογική φύση» και «κάθε αυθεντικά ανθρώπινη δραστηριότητα υπήρξε ίσαμε τώρα εργασία, άρα βιομηχανία». Έτσι, «αν η βιομηχανία νοηθεί ως η εξωτερίκευση των ουσιωδών δυνάμεων του ανθρώπου, μπορούμε να κατανοήσουμε τόσο τη φυσική ουσία του ανθρώπου όσο και την ανθρώπινη ουσία της φύσης».

Ιδού λοιπόν ο κατά Μαρξ άνθρωπος. Η ουσία του είναι η παραγωγική του φύση, είναι ένας homo economicus, ένας προμηθεϊκός παραγωγός, κατασκευαστής εργαλείων και προϊόντων. Ο κοινωνιολογικός μονισμός του αναγνωρίζει μόνο τον οικονομικό ντετερμινισμό, περιορίζει τις ουσιώδεις δυνάμεις του ανθρώπου αποκλειστικά στις παραγωγικές του δυνάμεις που συνιστούν την πραγματική ανθρώπινη ιστορία. Οτιδήποτε άλλο εμφανίζεται ως ανθρώπινη ιστορία είναι μια ψευδαίσθηση, κάθε μορφή εξω-οικονομικής ζωής δεν έχει πραγματική βάση, γι' αυτό για τον Μαρξ «δεν υπάρχει ιστορία της πολιτικής, του δικαίου, της επιστήμης, της τέχνης, της θρησκείας, κλπ».

Η οντολογία όμως των παραγωγικών δυνάμεων μετατρέπει τον άνθρωπο σε άθυρμα του οικονομικού ντετερμινισμού και καθιστά τον Μαρξ έναν από του κήρυκες του καπιταλιστικού φαντασιακού, σύμφωνα με το οποίο τα πάντα εξαρτώνται από την απεριόριστη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Να γιατί η Αριστερά, σχεδόν σε όλες τις εκδοχές της νιώθει μια ακαταμάχητη έλξη από τον οικονομισμό, την παραγωγικότητα, τον καταναλωτισμό, την τεχνολογική πρόοδο, την ανάπτυξη σε όλες της μεταμφιέσεις της (βιώσιμη ανάπτυξη, λαϊκή ανάπτυξη, κλπ). Η κεντρική ιδέα της Αριστεράς είναι ότι θα έρθει σύντομα η στιγμή που η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, που είναι για τον Μαρξ η γνήσια ανθρωπολογική φύση, δεν θα μπορεί να συγκρατηθεί μέσα στα όρια του καπιταλισμού και έτσι θα δημιουργηθεί η υλική βάση για το

σοσιαλισμό.

Η Αριστερά ταυτίζεται πλήρως με τον φιλελευθερισμό ως προς την πρωτοκαθεδρία της οικονομίας, τον μονοδιάστατο ορισμό του ανθρώπου ως homo economicus και διαφοροποιείται μόνο ως προς την ανάγκη της ίσης κατανομής των αγαθών που παράγει η απεριόριστη ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Ο Διαφωτισμός και οι συνιστώσες του δημιούργησαν τον πιο τυραννικό θεό, την οικονομία, την πίστη στην αέναη ανάπτυξη, στην παράλογη δηλαδή ιδέα ότι προορισμός μας είναι να παράγουμε περισσότερα και να καταναλώνουμε περισσότερα. Αν όμως η ανάπτυξη είναι η νέα θρησκεία τότε χρειαζόμαστε οικονομικά άθεους, που να οργανώσουν την επιβράδυνση της οικονομίας, την αποανάπτυξη, και μέσω αυτής μια αξιοβίωτη ζωή που θα περιορίζει τις ανάγκες (επιθυμίες), τα εμπορεύματα, την ταύτιση της ευτυχίας με την απεριόριστη κατανάλωση.

Οικολογικό Κινήμα Μεσοποταμίας: Τα Συμβούλια Οικολογίας στο Βόρειο Κουρδιστάν

Ercan Ayboğa (Οικολογικό Κίνημα Μεσοποταμίας)
Μετάφραση: Μαριέττα Σιμεγιάτου

Από τις αρχές του 2015, το «Οικολογικό Κίνημα Μεσοποταμίας», το οποίο δημιουργήθηκε το 2011, μπήκε σε μια σημαντική διαδικασία ανασυγκρότησης. Με μια νέα δομή και βαθύτερους πολιτικούς στόχους, όλο και περισσότεροι άνθρωποι εμπλέκονται στις δράσεις για μία πιο οικολογική κοινωνία, παράγοντας μία νέα δυναμική με θετικά αποτελέσματα για το βόρειο Κουρδιστάν -

βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Απαρχές του Κινήματος και Πρώτη Δομή

Στις αρχές του 2011, ξεκίνησε μια συζήτηση στο φόρουμ οικολογίας (που διοργανώθηκε από το Κοινωνικό Φόρουμ Μεσοποταμίας, MSF) στην πόλη Αμέντ (Ντιγιάρμπακιρ) σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο οι διάφορες πρωτοβουλίες, οι οργανώσεις και τα άλλα κοινωνικά κινήματα του βορείου Κουρδιστάν που δρουν κατά της οικολογικής και κοινωνικής καταστροφής που προκαλείται από τα νεοφιλελεύθερα επενδυτικά έργα θα μπορούσαν να σχηματίσουν μια κοινή δομή ή ένα κοινό κίνημα. Τα προηγούμενα χρόνια είχαμε δει να αναδύονται πολλές πρωτοβουλίες και ομάδες σε ορισμένες επαρχίες του βορείου Κουρδιστάν οι οποίες έκαναν εκστρατείες κατά των καταστροφικών φραγμάτων, των υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων εκτροπής, των έργων εξόρυξης άνθρακα, των εργοστασίων καύσης άνθρακα, της εξόρυξης για παραγωγή τσιμέντου, κ.λπ.

Οι γνωστότερες μέχρι τότε ήταν οι εκστρατείες και οι διαδηλώσεις κατά του **φράγματος του Ιλισού**, ήδη από το 1999, και κατά των φραγμάτων στο Ντέρσιμ (Τανσέλι)· αλλά και νέες επίσης διαμαρτυρίες άρχισαν να αποκτούν δημοσιότητα περιφερειακά, όπως αυτές κατά της μεγάλης κλίμακας εξόρυξης για παραγωγή τσιμέντου στο Bazarcix/Gurgum (Pazarcık/Μαράς), κατά της λειτουργίας ενός επικίνδυνου για την υγεία εργοστασίου καύσης άνθρακα στο Silopi/Şirnex (Silopi/ Σιρνάκ) ή κατά άλλων αντικοινωνικών έργων αστικοποίησης. Πέρα από αυτά τα κοινωνικά κινήματα που αποτελούνται από πρωτοβουλίες, υπήρχαν και αρκετοί κλασικοί περιβαλλοντικοί σύλλογοι σε πόλεις όπως οι Êlih (Μπατμάν), Qoser (Κιζίλτεπε), Wan (Βαν) και Αμέντ που ευαισθητοποιούσαν σχετικά με πολλές προβληματικές καταστάσεις και εξελίξεις και που πραγματοποιούσαν διάφορες δράσεις, αν και σε χαμηλότερο βαθμό.

Ωστόσο, έπρεπε να φτάσουμε στο 2ο Κοινωνικό Φόρουμ Μεσοποταμίας στο Αμέντ το Σεπτέμβρη του 2011, για να θιχτεί τελικά **το θέμα της δημιουργίας δομών**. Η καθυστέρηση αυτή

επήλθε μεταξύ άλλων επειδή οι περισσότερες πρωτοβουλίες και ομάδες του βορείου Κουρδιστάν είχαν αδύναμες δομές και μικρές δυνατότητες, ενώ η οικολογική ευαισθητοποίηση στην κοινωνία ήταν μηδαμινή και δεν υπήρχε ως τότε η εμπειρία της σύνδεσης μεταξύ των κοινωνικών κινημάτων και των συλλόγων/ΜΚΟ.

Στα επόμενα ένα-δύο χρόνια, δημιουργήθηκε μια δομή που θα μπορούσε αρχικά να χαρακτηριστεί ως *δίκτυο* παρά ως *κίνημα*. Αυτός ο συντονισμός, που λειτουργούσε σε ένα βασικό επίπεδο, πραγματοποιήθηκε από μια χούφτα ακτιβιστές από το Αμέντ. Συνολικά, έντεκα πρωτοβουλίες και σύλλογοι συναντήθηκαν τακτικά, αν και όχι συχνά, για να συμφωνήσουν σε θέσεις και να προετοιμάσουν κοινές δράσεις, εκστρατείες και ανακοινώσεις. Αυτή η δομή, η οποία βασιζόταν αποκλειστικά σε εθελοντικές προσπάθειες, κατάφερε κατά καιρούς να θέσει αρκετά θέματα ενώπιον της τοπικής κοινωνίας. Τα κρατικά «mainstream» μέσα ενημέρωσης, όπως αναμενόταν, δεν έδωσαν σημασία στο Οικολογικό Κίνημα Μεσοποταμίας (Mezopotamya Ekoloji Hareket **ΜΕΗ**), παρά μόνο ορισμένα αριστερά μέσα ανέφεραν κάποιες δράσεις σε λίγες περιπτώσεις. Γενικά, παρόλο που οι κοινές δράσεις ήταν σπάνιες, οι κοινές ανακοινώσεις διαδόθηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό. Οι λίγες αυτές δράσεις αφορούσαν στο φράγμα του Ιλισού, δοκιμαστικές γεωτρήσεις για προγραμματισμένα έργα υδραυλικής ρωγμάτωσης (fracking) και αντίσταση κατά κατασκευαστικών έργων στο Αμέντ. Το ΜΕΗ αντέδρασε πράγματι σε νέες καταστροφές, στις αναγγελίες ή και στην έναρξη επενδυτικών έργων σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις.

Από το 2013 και μετά, το ΜΕΗ ήταν σε θέση να εντατικοποιήσει ελαφρώς τις δράσεις του, μια εξέλιξη που ευνοήθηκε από την παύση του πολέμου στο βόρειο Κουρδιστάν με μια διμερή defacto εκεχειρία. Συγκεντρώθηκαν, λοιπόν, και ανταλλάχθηκαν πληροφορίες σχετικά με διάφορα καταστροφικά ή εκμεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια, γράφτηκαν άρθρα και έγιναν δράσεις ενάντια σε νέες μορφές επενδυτικών σχεδίων [όπως είναι η υδραυλική ρωγμάτωση (fracking), τα δασικά έργα και τα φράγματα αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς] και η ατζέντα

διευρύνθηκε ώστε να συμπεριλαμβάνει π.χ. γεωργικούς σπόρους, δάση και τον αστικό εξευγενισμό (gentrification).

Τα χρόνια μεταξύ του 2011 και 2014 βλέπαμε στις επαρχίες είτε αρκετές ομάδες (πρωτοβουλίες και ενώσεις) και ακτιβιστές να δρουν παράλληλα και σπανίως μαζί, ή μια ομάδα ακτιβιστών να δρα μεμονωμένα. Η πρώτη περίπτωση σήμαινε ότι οι ήδη ανεπαρκείς δυνάμεις κατακερματίζονταν, και ήταν σύνηθες φαινόμενο δύο ή τρεις ομάδες να δουλεύουν για το ίδιο θέμα αλλά ανεξάρτητα (τα καλύτερα παραδείγματα είναι του Dersîm και Êlih). Στη δεύτερη περίπτωση, αυτοί οι λίγοι ακτιβιστές σπάνια κατάφερναν να κινητοποιήσουν μεγαλύτερα τμήματα της κοινωνίας για κάποιο θέμα, οπότε έμεναν στο περιθώριο. Περίπου δέκα-δεκαπέντε χρόνια πριν, οι πολιτικές δομές στις επαρχίες που είχαν επίσης οργανωθεί στο πλαίσιο του Κογκρέσου της Δημοκρατικής Κοινωνίας (DTK), δεν διέθεταν σε τοπικό επίπεδο οποιαδήποτε ευαισθητοποίηση για τη διαφύλαξη της φύσης. **Παρά την εξύμνησή της, η φύση θεωρούνταν πεδίο εκμετάλλευσης για τη δημιουργία θέσεων εργασίας.** Η θεωρητική προσέγγιση του κουρδικού κινήματος ελευθερίας για το θέμα αυτό δεν βοήθησε αρκετά. Ωστόσο, όσο μεγαλύτερη ήταν μια πόλη, τόσο περισσότεροι άνθρωποι υπήρχαν που έβλεπαν κριτικά οποιαδήποτε επένδυση.

Εκτός από τα παραδείγματα αυτά των περιορισμένων δράσεων, υπήρχαν ορισμένες επαρχίες ή περιοχές όπου δεν πραγματοποιούνταν καθόλου διαμαρτυρίες, παρά τις μεγάλες οικολογικές καταστροφές. Οι περιοχές αυτές ήταν κατά κανόνα ιδιαίτερα συντηρητικές, αγροτικές και/ή οικονομικά ασθενείς.

Από το 2012, μόλις το ΜΕΗ δημιουργήθηκε, εκπροσωπήθηκε και συμμετείχε στο Κογκρέσο της Δημοκρατικής Κοινωνίας (DTK-KCD) που αποτελούσε την υπερδομή όλων των πολιτικών δομών του κινήματος ελευθερίας στο βορείο Κουρδιστάν. Λόγω της πρόσφατης δημιουργίας και της γενικής αδυναμίας του, εκπροσωπούνταν σε πολύ μικρότερη κλίμακα σε σύγκριση με τα άλλα κινήματα όπως το κίνημα των γυναικών, της νεολαίας ή της γλώσσας. Τα θέματα που αφορούσαν ρητά την οικολογία σπάνια συζητιόντουσαν στη Γενική

Συνέλευση του DTK τα χρόνια εκείνα, παρόλο που το όραμα του κουρδικού κινήματος ελευθερίας μιλά για μια «δημοκρατική, απελευθερωμένη για τη γυναίκα και οικολογική κοινωνία». Η δημιουργία μιας επιτροπής οικολογίας εντός του DTK το 2013 δεν άλλαξε και πάλι τα πράγματα. Ο κυριότερος λόγος ήταν ότι το ίδιο το ΜΕΗ δεν ήταν αρκετά καλό στο να κάνει κατανοητό στους άλλους ακτιβιστές και στα μεγάλα τμήματα του πληθυσμού **πώς τα καταστροφικά επενδυτικά έργα εκμετάλλευσης σχετίζονται με την κοινωνική δομή, την πολιτική, τον πολιτισμό και την οικονομία του Κουρδιστάν.** Δεν μαχόταν αρκετά δυνατά για τους δικούς του σκοπούς εντός του κουρδικού κινήματος ελευθερίας και απέτυχε στο να βρει τα κατάλληλα μέσα. Ωστόσο, το ΜΕΗ ή μάλλον οι αγώνες και οι συζητήσεις που έγιναν τα χρόνια εκείνα επέφεραν μία μη αμελητέα αλλαγή στην οικολογική συνείδηση.

Ανασυγκρότηση του Οικολογικού Κινήματος

Παρά τις βαθύτερες συζητήσεις και σε ευρύτερη βάση το 2013 και το 2014 εντός του οικολογικού κινήματος της Μεσοποταμίας και του κοινού στο Βόρειο Κουρδιστάν και παρά την αυξανόμενη

οικολογική ευαισθητοποίηση, η πολιτική πρακτική των πρωτοβουλιών, των ομάδων και του ΜΕΗ δεν κατάφερε να εκμεταλλευτεί δεόντως την ευκαιρία. Για να ξεπεραστεί αυτό το μόνιμα αντιληπτό πρόβλημα, ξεκίνησε μια νέα συνολική συζήτηση το φθινόπωρο του 2014. **Στόχος ήταν να διευρυνθεί η κοινωνική βάση του ΜΕΗ και να ενισχυθεί η πολιτική του αποτελεσματικότητα.**

Η συζήτηση αυτή συμπεριελάμβανε τους στόχους του ΜΕΗ και την επικαιροποίησή τους. Οι στόχοι απαιτούσαν γενικά μια «πιο οικολογική κοινωνία» η οποία θα σέβεται τη φύση και θα απορρίπτει τη λογική εκμετάλλευσης του καπιταλισμού. Επομένως, η παραγωγή υλικών αγαθών και υπηρεσιών θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με βασικές προϋποθέσεις και να προσαρμόζεται ανάλογα η κατανάλωση. Το μοντέλο ανάπτυξης θα έπρεπε να αμφισβητείται πιο ανοιχτά, να δίνεται μεγαλύτερη αξία στην οικολογική και μη βιομηχανοποιημένη γεωργία, και θα πρέπει να αναγνωρίζεται ότι η χρήση ενέργειας και υλικών αγαθών πρέπει να περιοριστεί σε μεγάλο βαθμό. Ενισχύθηκε η έμφαση στον αντικαπιταλισμό.

Για την επιδίωξη αυτών των στόχων, σίγουρα θα έπρεπε να συνεχίσουν να γίνονται αιτήματα στην τουρκική κυβέρνηση, αλλά και οι τοπικές κυβερνήσεις θα ήταν πιο υπεύθυνες από ποτέ. Αυτό μάλλον είναι πιο σημαντικό ώστε να καταφέρουν να έχουν αποτέλεσμα οι εναλλακτικές σε τοπικό επίπεδο. Γι’αυτό και το ΜΕΗ από τη μια θέλει αυτές τις τοπικές αυτοδιοικήσεις κοντά του –ειδικά όσες διοικούνται από το Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών (HDP)– ώστε να συνενωθούν σε ένα συντονισμένο αγώνα κατά των καταστροφικών επενδυτικών έργων εκμετάλλευσης. Επειδή στο παρελθόν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις του HDP σε αρκετές περιπτώσεις δεν είχαν σταθεί κριτικά, αλλά είχαν υποστηρίξει αρκετά έργα της κεντρικής κυβέρνησης, υποθέτοντας απλά ότι οι επενδύσεις θα δημιουργούσαν θέσεις εργασίας. Από την άλλη, οι τοπικές αυτοδιοικήσεις ήταν απαραίτητες για την υλοποίηση εναλλακτικών έργων σε ορισμένες τοποθεσίες.

Οι συζητήσεις διήρκεσαν αρκετούς μήνες και είχαν ως αποτέλεσμα

μια σαφή ανασυγκρότηση του οικολογικού κινήματος. Τον Ιανουάριο του 2015, οριστικοποιήθηκε ένα συγκεκριμένο μέτρο, το οποίο αγκάλιαζε όλες τις πρωτοβουλίες και ομάδες του ΜΕΗ καθώς και τους νεοφερμένους, το οποίο θα έμπαινε άμεσα σε εφαρμογή. **Ο πυρήνας του είναι τα Συμβούλια Οικολογίας** (Meclîsa Ekolojî), τα οποία σε κάθε επαρχία θα εφαρμοστούν σε πολύ ευρεία βάση. Όλες οι προηγούμενες πρωτοβουλίες και ομάδες, οι μεμονωμένοι ακτιβιστές, αλλά και οι επαγγελματικές οργανώσεις, οι τοπικές αυτοδιοικήσεις και τα λαϊκά συμβούλια του DTK σε αστικές και αγροτικές περιοχές πρέπει να συμμετέχουν σε αυτά. Αυτού του είδους η αντιπροσώπευση έχει ως στόχο να συμπεριληφθούν όλες οι συνιστώσες της κοινωνικής δυναμικής και να δημιουργηθεί κάτι που βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα θα σχεδιάσει μια κοινωνία πιο οικολογική και επομένως πιο κοινωνικά δίκαιη και δημοκρατική.

Τα συμβούλια οικολογίας των επαρχιών, μόλις δημιουργηθούν στις επαρχίες του Βορείου Κουρδιστάν, θα συνενώνουν συνολικά πέντε περιοχές – Botan, Serhat, Amed, Dersim και Euphrat. Έπειτα, το ΜΕΗ πρόκειται να οργανωθεί μέσω εκπροσώπων σε επίπεδο βορείου Κουρδιστάν. Η δομή αυτή προσαρμόζεται στη δομή του DTK. Οι περισσότερες επιτροπές ή συνιστώσες οργανώνονται σε αυτά τα τρία επίπεδα. Η νέα αυτή δομή αποσκοπεί σε πολύ μεγαλύτερη εκπροσώπηση του ΜΕΗ εντός του DTK. Επιπλέον, κάθε επαρχιακό συμβούλιο οικολογίας θα στέλνει έναν με δυο εκπροσώπους στην επιτροπή οικολογίας του **Δημοκρατικού Κογκρέσου των Λαών** (HDK). Το HDK είναι η παντουρκική υπερδομή όλων των δομών άμεσης δημοκρατίας και επομένως συμπεριλαμβάνει και το HDP.

Η ανασυγκρότηση του ΜΕΗ ξεκίνησε ουσιαστικά στις 28 Φεβρουαρίου 2015, με την ίδρυση του Συμβουλίου Οικολογίας της επαρχίας Αμέντ. Σε αυτή την ολομέλεια είχαν προσκληθεί όλα τα ενδιαφερόμενα άτομα και οι ομάδες της επαρχίας Αμέντ. Οι συμμετέχοντες συζήτησαν τους στόχους και δημιούργησαν ένα συντονιστικό ανοιχτό για οποιονδήποτε ενδιαφέρεται να δραστηριοποιηθεί. Δεν προβλέπονται εκλογές και μόνο εάν η πλειοψηφία φέρει αντίρρηση για τη συμμετοχή κάποιου, η

συμμετοχή αυτή θα απορρίπτεται. Συνολικά λοιπόν 29 άτομα αποτέλεσαν το συντονιστικό του συμβουλίου οικολογίας του Αμέντ, το οποίο εξέλεξε στην πρώτη συνέλευσή του δυο εκπροσώπους για τρεις μήνες. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η δεύτερη ολομέλεια, κατά την οποία το συντονιστικό διευρύνθηκε σε 40 άτομα. **Το συντονιστικό είναι το στοιχείο που διατηρεί ζωντανό το συμβούλιο οικολογίας μιας επαρχίας.** Συνέρχεται και δημιουργεί επιτροπές όποτε απαιτείται. Το συμβούλιο οικολογίας του Αμέντ δρούσε και ακόμα δρα ως μοντέλο για τη δημιουργία αντιστοίχων συμβουλίων οικολογίας και στις άλλες επαρχίες.

Έως σήμερα, έχουν δημιουργηθεί συμβούλια οικολογίας σε τέσσερις επαρχίες έπειτα από προσπάθειες πολλών μηνών: στο Amed, το Dersim, το Êlih και το Wan. Σε περισσότερες από δέκα επαρχίες, εθελοντικές επιτροπές προετοιμάζουν τη δημιουργία συμβουλίων οικολογίας. **Στο Αμέντ, έπειτα από μήνες πολιτικής δουλειάς, διατυπώθηκε η ανάγκη για επιπλέον συμβούλια οικολογίας στις επιμέρους περιφέρειες της επαρχίας.** Στην περιφέρεια είναι πιο εύκολο να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα και να βρεθούν οι λύσεις τους. Γιατί το συμβούλιο οικολογίας του Αμέντ εστιάζει σε μεγάλο βαθμό στην πρωτεύουσα της επαρχίας και σε κάποια μεμονωμένα μεγάλα έργα της επαρχίας, ενώ είναι αποδεδειγμένα πολύ δύσκολο για τους ανθρώπους από τις πόλεις της περιφέρειας να παρίστανται τακτικά στις συνελεύσεις του συντονιστικού.

Τα τέσσερα συμβούλια οικολογίας και οι προπαρασκευαστικές επιτροπές στις υπόλοιπες τέσσερις επαρχίες του Βορείου Κουρδιστάν έχουν ήδη σχηματίσει ένα συντονιστικό και συνέρχονται τακτικά. Συζητούν συλλογικά τα προβλήματα των διαφόρων επαρχιών και επεξεργάζονται προτάσεις για νέες προοπτικές.

Προκλήσεις για το Νέο Οικολογικό Κίνημα

Από τη νέα δομή του ΜΕΗ προκύπτουν αρκετές προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν, ορισμένες αναμενόμενες και ορισμένες που οι ακτιβιστές δεν γνώριζαν. Ωστόσο, **έχει ανοίξει ο δρόμος για μια νέα δυναμική μέσα από αυτή τη μοναδική στον κόσμο δομή για να οικοδομηθεί ένα ισχυρό οικολογικό κίνημα στο Βόρειο Κουρδιστάν.**

Η πρώτη μεγάλη πρόκληση είναι να ενσωματωθούν, όπως προβλέπεται, οι τοπικές αυτοδιοικήσεις στα συμβούλια οικολογίας των επαρχιών, καθώς μέχρι το 2015, το ΜΕΗ αποτελούνταν μόνο από άτομα, πρωτοβουλίες, ομάδες –δηλαδή κοινωνικά κινήματα– ενώ τώρα θα εμπλακούν και συμμετέχοντες από τις τοπικές αυτοδιοικήσεις. Παρόλο που περιορίζονται στενά από τη νομοθεσία και τα πρακτικά όρια που έχουν τεθεί από την κεντρική κυβέρνηση, φέρουν μια ορισμένη ευθύνη για τις πράξεις τους και έχουν ένα πεδίο δράσης σε τοπικό επίπεδο. Ας μην ξεχνούμε ότι τα τελευταία χρόνια, οι ακτιβιστές του ΜΕΗ ορισμένες φορές έστρεφαν την κριτική τους και κατά των τοπικών

αυτοδιοικήσεων. Ενώ τα πρότυπα των εκπροσώπων των τοπικών αυτοδιοικήσεων σπανίως είναι υψηλά, το αντίθετο συμβαίνει πολύ συχνά με τους υπόλοιπους δρώντες του ΜΕΗ.

Από μια διεθνή οπτική, υπάρχουν πολλά κοινωνικά κινήματα και δίκτυα πολιτών παγκοσμίως που μάχονται κατά καταστροφικών επενδυτικών έργων εκμετάλλευσης. Οι ακτιβιστές όμως του Κουρδιστάν δεν γνωρίζουν δομές που να μοιάζουν στις δικές τους. Σε παγκόσμιο επίπεδο, είτε μεμονωμένα είτε και μεγάλα κοινωνικά κινήματα ή δίκτυα/συμμαχίες σε επίπεδο χώρας, διεξάγουν εκστρατείες κατά ενός ή πολλών επενδυτικών έργων ή ενός ή περισσότερων νόμων. Κάποια κοινωνικά κινήματα ίσως και να δημιουργούν συμμαχίες κάποιες φορές με μεμονωμένες τοπικές αυτοδιοικήσεις για τα έργα στα οποία ασκούν κριτική. Δεν είναι όμως πουθενά αλλού συνηθισμένο να συμπεριλαμβάνονται συστηματικά οι τοπικές αυτοδιοικήσεις μέσα στα κοινωνικά κινήματα. Επιπλέον, δομές όπως τα Συμβούλια Οικολογίας στο Βόρειο Κουρδιστάν, όπου όλοι οι οικοακτιβιστές μιας περιοχής συνεργάζονται, είναι σπάνιες. Εφόσον το Βόρειο Κουρδιστάν ανοίγει νέους δρόμους, δεν υπάρχουν εμπειρίες στις οποίες θα μπορούσε να ανατρέξει το ΜΕΗ.

Εάν δραστηριοποιηθεί μεγάλος αριθμός ατόμων, θα αναδειχθούν ζητήματα οργάνωσης και λήψης αποφάσεων. Μένει να δούμε εάν το μεσαίο επίπεδο της δομής του ΜΕΗ αποτελεί λύση. Μπορεί να υπάρχουν και άλλοι τρόποι. Θα ήταν πιο σημαντικό να δημιουργηθούν συμβούλια σε όλες τις αντίστοιχες περιοχές ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε ανθρώπους σε αγροτικές περιοχές και μικρές πόλεις να συμμετέχουν στις δράσεις.

Επίσης, προκύπτει το ζήτημα για αρκετές ομάδες που δραστηριοποιούνται οικολογικά και αποτελούν μέρος του ΜΕΗ, πώς θα αυτοκαθοριστούν, δηλαδή εάν και πώς θα συνεχίσουν να δρουν. Το συμβούλιο οικολογίας του Αμέντ και το ΜΕΗ φυσικά δεν απαιτούν από οποιαδήποτε ομάδα να διεξάγει δράσεις μόνο στο όνομα του ΜΕΗ. Η δημιουργία των συμβουλίων οικολογίας ωστόσο είχε ως αποτέλεσμα να διοργανωθούν πολλές διαμαρτυρίες και εκστρατείες στο όνομα του αντίστοιχου συμβουλίου οικολογίας

του ΜΕΗ. Ειδικά όσοι ξεκίνησαν ως άτομα τον ακτιβισμό όταν ιδρύθηκαν τα συμβούλια οικολογίας, δεν σκέφτονται τη δική τους ομάδα, ακριβώς επειδή δεν είχαν υπάρξει μέρος κάποιας τέτοιας στο παρελθόν.

Το αποτέλεσμα με τις οργανωμένες ομάδες ήταν ότι κάνουν λιγότερες δικές τους δράσεις. Υπάρχουν όμως ομάδες που συνεχίζουν τις δράσεις τους παράλληλα με τη συμμετοχή τους στο ΜΕΗ. Αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα στο Amed και το Êlih. Οι περισσότερες ομάδες το συζητούν ακόμα και μόνο περισσότεροι μήνες πράξης θα οδηγήσουν σε περαιτέρω αποτελέσματα.

Τα δυνατά σημεία του ΜΕΗ είναι πολλά. Τα συντονιστικά που δημιουργήθηκαν στα συμβούλια οικολογίας των επαρχιών είναι διευρυμένα και ανοιχτά για κάθε άτομο με οικολογική δέσμευση, γι' αυτό και συμμετέχουν αρκετοί. Το δεύτερο δυνατό σημείο είναι ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με **συναίνεση**. Οι πολλές χρονοβόρες συζητήσεις που γίνονται καμιά φορά δεν αλλάζουν το γεγονός ότι μέχρι τώρα λειτουργεί σωστά. Η λήψη αποφάσεων με συναίνεση είναι σχετικά κάτι καινούριο για το κουρδικό κίνημα ελευθερίας και δεν υπήρχε στα πλαίσια του ΜΕΗ ως τώρα. **Αυτή τη στιγμή, η πολιτική αυτοοργάνωση των οικοακτιβιστών μαζεύει μοναδικές και σημαντικές εμπειρίες ως προς αυτό.** Εν μέρει, η γρήγορη κυκλικότητα σε κάθε συμβούλιο οικολογίας έχει ως αποτέλεσμα το βάρος της πολιτικής δουλειάς να μην πέφτει στους ώμους λίγων, αλλά να εμπλέκει πολλούς ακτιβιστές.

Ένα ακόμα σημαντικό βήμα του ΜΕΗ είναι η σύνδεση με τα υπάρχοντα λαϊκά συμβούλια του συστήματος DTK στα διάφορα αστικά κέντρα και μικρές πόλεις. Καλούνται να συμμετέχουν και μέχρι τώρα οι περισσότερες συναντήσεις συντονιστικών έχουν γίνει στα κέντρα των λαϊκών συμβουλίων σε επίπεδο αστικών περιοχών. Επομένως, δημιουργείται μία αυξημένη ευαισθητοποίηση των ακτιβιστών για τα προβλήματα των αστικών περιοχών από οικολογική σκοπιά και συγχρόνως, οι ακτιβιστές των αστικών συμβουλίων εξοικειώνονται με την ιδέα της οικολογίας και τις μετέπειτα διεκδικήσεις.

Κλείνοντας, είναι πολύ σημαντικό το ότι η κοινωνία στο Βόρειο Κουρδιστάν παίρνει το ΜΕΗ πιο σοβαρά τώρα που έχουν δημιουργηθεί τα συμβούλια οικολογίας, και το ΜΕΗ μπορεί να εισάγει μέσω του DTK τα ζητήματα και τις διεκδικήσεις του καλύτερα στις υπάρχουσες πολιτικές δομές. Οι δράσεις που γίνονταν από τις διάφορες ομάδες τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια (κυρίως ενάντια σε φράγματα) ήταν φυσικά προϋπόθεση για να μπορέσουν οι οικολογικές διεκδικήσεις να λάβουν σάρκα και οστά στο βαθιά πολιτικοποιημένο τμήμα της κοινωνίας. Η ανασυγκρότηση του ΜΕΗ που συμβαίνει εδώ και τώρα αποτελεί έκφραση της εμβάθυνσης των συζητήσεων σχετικά με τα καταστροφικά επενδυτικά έργα εκμετάλλευσης και σχετικά με μία πιο οικολογική κοινωνία.

_____

Το κείμενο στα αγγλικά εδώ.

*Ο **Ercan Ayboğa** είναι οικολόγος, μηχανικός περιβάλλοντος, δημοσιογράφος, ακτιβιστής και ένας εκ των συγγραφέων του δημοφιλούς βιβλίου Revolution in Rojava. Συνιδρυτής της ομάδας TATORT Kurdistan (που σημαίνει "το Κουρδιστάν σαν σκηνή εγκλήματος) στη Γερμανία. Σήμερα ζει στο Βόρειο Κουρδιστάν και συμμετέχει ενεργά στο **Οικολογικό Κίνημα Μεσοποταμίας** (ΜΕΗ) και ειδικότερα στους αγώνες για το νερό, ενάντια στο κολοσσιαίο φράγμα του Ιλισού στην Τουρκία και στην πρωτοβουλία για την προστασία της αρχαίας πόλης Χασάνκειφ στις όχθες του ποταμού Τίγρη (Initiative to Keep Hasankeyf Alive). Εργάζεται στο δήμο του Ντιγιάρμπακιρ στο τμήμα πολιτιστικής κληρονομιάς. Περισσότερες πληροφορίες για το έργο του **εδώ**. Ο ίδιος θα βρίσκεται μαζί μας στο ερχόμενο B- Fest στις 26-27-28 Μαΐου 2017 στην Αθήνα.*

Ο γυμνός βασιλιάς και οι 250+ αυλικοί του

Νίκος Κουφόπουλος

Κάθε δεύτερη Κυριακή, εδώ στη Βαβυλωνία,
νέα έχουμε για εσάς, έμμετρα και ίσως… αστεία(;)

Μια φορα κι ένα καιρο, σε ένα τοπο σαν κι αυτό,
ζουσε ένα βασιλιας, πολύ μεγαλος.
Ειχε πλουτη και χρυσο, εφημεριδες ένα σωρο,
εντυπες και στο ιντερνετ. Δεν τον εφτανε άλλος.
Καναλια ειχε στην ΤιΒι, και μεγαρο για μουσικη,
οταν μεγαλο ειχε νταλκά να ακουει με την παρεα.
Διαλεγε αυτος τους υπουργους, εριχνε κυβερνησεις,
και τελος παντων στα κοινα, εδινε αυτος… τις λυσεις.
Συνομωσίες, μυστικες με αρμοδιους συναντησεις.
Πώς όχι να πεις στο βασιλια; Πώς να αντιμιλησεις;

Χρηματα ειχε ένα σωρο. Καποια στην Ελβετια.
Πώς το ξερω; (Μην ειστε μαλακες. Αυτοι δεν κανουν αστεια).
Μα όταν ηθελε ζεστο χρημα για τις δουλειες του,
οι τραπεζες πολύ απλα… ηταν ολες δικες του.
Δανεια τεραστια και ποσα που προκαλούν… αηδια.
Ειχε παντοτε οσα γουσταρε. Αυτό εχει σημασια.
Οι κυβερνητες φροντιζαν. Χρόνια αυτή η ιστορια.

Τα δανεια μετα χαριζονταν στο βασιλια βεβαιως.
Και μεινε εσυ φιλε μου φτωχε, έχων εις την χείρα… πέος.
Με νομο το κρατος τα ξαναεδινε στις τραπεζες κι εκεινο.
Κι ας λεει ο ναυτης του Lucio Dalla, εγω τι θα απογινω;…

(Κανε εδώ ένα διαλλειμα, ακου το τραγουδακι.

https://www.youtube.com/watch?v=orff_LRZNvk

Στο εβαλα απ’ τον Σαββοπουλο. Ψαξου κι εσυ λιγακι,

μην τα θελεις όλα ετοιμα φιλτατε αναγνωστη.
Ακουσε το κι απ’ τον Ντάλλα. Ειναι ευκαιρια πρωτη…
Με τον κυρ-Διονυση άλλη φορα, ισως να ασχοληθω.
Ας περιμενει στη ουρα. Εχω θεμα πιο σοβαρο…)

Και φυσικα οι βασιλεις, εχουν τους αυλικους.
Τους βαρονους, τους κολακες, τους γελοτωποιους.
Δουλεια τους είναι να υμνουν τον βασιλια ευθέως,
και να του λεν οληµερις: Ω, τι τεραστιο εχετε κυριε… πεος.

Μην πειτε πως ειμαι σεξιστης. Δεν είναι ωρα για αυτα.
Τα πραγματα φιλοι μου είναι δυστυχως πιο σοβαρα.
Ο Φρόιντ τα εχει πει αυτά με τους φαλλους και τετοια.
Συνεντευξη του ειχα παρει πιο παλια. Και ηταν σε κεφια.
θα την αναρτησω καποια στιγμη στη Βαβυλωνια.
Παμε όμως στα τρεχοντα. Ειπαμε, δεν είναι αστεια.

Χρειαζεται και ο βασιλιας τους αυλικους. Πληρωνει.
Σε καποιους δινει μετρητα, και κανουν το… παγωνι.
Αλλους στις θεσεις τις καλες φροντιζει να διορισει.
Και τελος παντων βρισκει για αυτους παντοτε καποια λυση.

Μεγαρα, συναυλιες, προβολή αν είναι καλιτεχνες.
Ακομα και αν δεν εχουν οι δυστυχείς, σχεση με τις… τεχνες.
Μαλλον αυτοι θα’θελαν να εχουνε, η τεχνη απλα δεν θελει.
θα πειτε γινομαι κακος; Στα αρχιδια μου εν τελει.
Καμια φορα, σπανια πολύ, την παταει και κανας καλος.
Αλλα να παει να γαμηθει. Ας ηταν λιγο πιο πονηρος.
Αντε να τελειωνουμε με την τσογλαναρία.
Και μην ξεχνατε: Διαβαζετε την Βαβυλωνια.
Η ευγένεια δεν είναι εδώ το πρωτο-πρωτο ζητουμενο.
Αλλωστε ο λιβελος τεχνη υψηλη υπηρξε. Ενα το κρατουμενο.

Αστειάκι ριχνω τωρα: Συνθημα για νέο αναρχικό… ασκούμενο:

ΛΕΥ-ΤΕ-ΡΙΑ, ΣΤΟ ΕΝΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟ

(Χεχε…)

Τι λεγαμε; Α, για, τους κολακες, τους βαρόνους, τους αυλικους.
Για τους σπουδαιους, που λογους βγαζουν ταχα σοβαρους.
Α ρε Αναγνωστακη. Εσυ τα ελεγες για ολους αυτους.
Για τους πανεπιστημιακούς, του έθνους τους ταγούς.
Τους διανοούμενος τάχα. Στου κρατους το χρημα ολοι βουτηγμενοι.
Ποιο παθος; Ποιο όνειρο; Ποια επιστημη; Την εχουνε χεσμενη.

Τους ζητησε προφανως ο βασιλιας, να κανουν καποια δηλωση.
(Αν ειναι μαγκες στα αληθεια και πολλοι, ας τολμησουν διαδηλωση…)
Μα να φαινεται οτι ειναι ταχα αυθορμητη. Πηγαια.
Να παρουσιαστει σαν πρωτοβουλια απο μερια τους, σπουδαια.
Βλεπετε, οχι δεν μπορουν να πουν. Ο βασιλιας τους εχει στο χερι.
Δεν χρειαζεται για να τα καταλαβει αυτα καποιος να ειναι δα… ξεφτερι.

Ο βασιλιας, γνωριζει κατά βαθος προφανως,
οτι τον στηριζουν τωρα, επειδη… βολευει ο καιρος.
Αν αυριο καποια γκιλοτινα του βασιλια παρει το κεφαλι,
οι κολακες θα πανε στον καινουριο. Όπως και ολοι οι αλλοι.

-Οχι ότι θα κλαψουμε κιολας. Ετσι πεθαινουν οι βασιλιαδες.
Οι οικοδομοι πεφτουν από οικοδομες. Από σκαλωσιες μεγαλες.
Οι ηλεκτρολόγοι χτυπημενοι από καποιο ρευμα… τρελλο.
Και οι επαναστατες, από θανατο… ηρωικο-.

Τι αθλιες στα αληθεια σχεσεις. Τι ντροπη. Τι αηδια.
Αραγε τι λενε στα παιδια τους για την κοινωνια;
Σταματαω όμως καπου εδω. Μην το κανω ελληνικη ταινια.

Και μενει ο Γκριγκόρι Πέρελμαν, μοναχικος να θυμιζει,
τι στα αληθεια στη ζωη αυτή πραγματικά αξιζει.

Ήρθε όμως και πάλι η ώρα για ποίημα-τραγουδι. (Τι τραβατε;
Αλλά να σας πω: Αν δεν σας αρεσει, αλλου να πατε).

Τα περήφανα άλογα του βασιλιά

Ξυπόλητος ο Βασιλιάς γυρνάει στις πολιτείας τα σοκάκια.
Χάρισε όλα του τα αλόγα και έδιωξε τους στρατιώτες.
Τους θιάσους, τους ποιητές, τους μουσικούς, τους κλόουν.
Το κάστρο το εγκατέλειψε. Δεν είχε πια άξιους εχθρούς.

Φίλους καλούς έτσι κι αλλιώς ήξερε πως δεν είχε.
Μονάχα οι αυλοκόλακες. Μα αυτοί ήταν ξιπασμένοι.
Σε ένα σακούλι ταπεινό, τροφής μιας μέρας έβαλε.
Δεν είχε που να πάει. Τράβηξε προς τα δάση.

Οι χωρικοί σκυμμένοι στα χωράφια δεν τον πρόσεξαν.
Άλλωστε από κοντά ποτέ τους δεν τον είχαν δει.
Κάποιοι του δώσανε νερό να πιει και λίγα μήλα.
Ο βασιλιάς τα πήρε και αμίλητος συνέχισε το δρόμο του.

Δεν ξέρω στα αλήθεια γιατί γράφω τούτη την ιστορία.
Έτσι κι αλλιώς ποτέ δεν συμπαθούσα τους βασιλιάδες.
Οι στρατιώτες και οι άλλοι κάπου θα βολευτήκαν.
Τα περήφανα άλογα του βασιλιά άραγε τι να απέγιναν.

Υ.Γ. Εδώ Ελεύθερα Εξάρχεια…
nikos1789@gmail.com

Εκδήλωση: “Δημοκρατία: ένα άγνωστο πολίτευμα στην αρχαία Αθήνα”

Εκδηλωση-συζήτηση:
Δημοκρατία: ένα άγνωστο πολίτευμα – Η σημασία της κλήρωσης στην αρχαία Αθήνα

“δημοκρατικόν μεν το κληρωτάς είναι τας αρχάς, το δ’ αιρετάς ολιγαρχικόν”

Αριστοτέλης, Πολιτικά Βιβλίο Δ 1294β 8-9

Εισηγητές:
Κόντος Αλέξανδρος (Φιλόλογος, Νομικός, Συγγραφέας)
Πρατσίνης Νίκος (Μεταφραστής)

Τρίτη 7 Φλεβάρη 19:30
ΝΟΣΟΤΡΟΣ (Θεμιστοκλέους 66 εξάρχεια)

Εκδήλωση-συζήτηση

Δημοκρατία: ένα άγνωστο πολίτευμα

Η σημασία της κλήρωσης στην αρχαία Αθήνα

"δημοκρατικόν μεν το κληρωτάς είναι τας αρχάς, το δ' αιρετάς ολιγαρχικόν"
Αριστοτέλης, Πολιτικά Βιβλίο Δ 1294β 8-9

Εισηγητές:

Κόντος Αλέξανδρος: Φιλόλογος, Νομικός, Συγγραφέας

Πρατσίνης Νίκος: Μεταφραστής

Τρίτη 7 Φλεβάρη- 19.30μ.μ.

Nosotros θεμιστοκλέους 66 εξάρχεια